12

Shkruaj, lexo dhe mëso shkronjat e Kur'anit

Qendra Islamike Kulturore Shqiptare në Norvegji

Dr. Musli Vërbani

SHKRUAJ, LEXO DHE MËSO SHKRONJAT E KUR'ANIT

Planprogrami i muslimanit të vogël

OSLO 2009

Autori:
Dr. Musli VËRBANI

Titulli:
SHKRUAJ, LEXO DHE MËSO SHKRONJAT E KUR'ANIT

Radhitja kompjuterike,
kopertina dhe dizajni grafik
Mumin Shehu

Shtypi
"FOCUS"

OSLO
2009

Botim privat

Tirazhi 500 copë

E DUA MUSLIMANIN QË TË JETË:

1. Atdhetar
2. Besimtar i sinqertë
3. Cilësor
4. Çlirimtar
5. i Dashur për të gjithë
6. i Dhembshëm për të gjithë
7. Edukues i shoqërisë
8. i Ëmbël në kuvendime
9. Falenderues i Allahut
10. i Gëzuar dhe i lumtur
11. Gjenerator i të mirave
12. Hero në beteja
13. Ideator i zgjidhjes së problemeve
14. Jetësues i veprave të mira
15. Kureshtar për dije
16. i Lumtur
17. Llogaritar i punëve të veta
18. Mënjanues i të këqijave
19. Ndihmëtar i të varfërve
20. Njerëzor
21. Objektiv
22. i Pa thyeshëm si shkëmb
23. Qëndresë si Feniksi
24. Revolucionar
25. Rregullues i marrëdhënieve shoqërore
26. Simbol dhe sypatrembur
27. Shembulltyrë për të tjerët
28. Tejkëqyrës i problemeve
29. i Thjeshtë, modest
30. Udhërrëfyes i së drejtës e i të vërtetës
31. Vullnetmirë
32. Xixëllonjë i shpresave
33. Xhevahir
34. Yll
35. Zemërbutë dhe
36. Zhdukës i së keqes e zhvillues i së mirës

Dr. Musli VËRBANI

“Lutju Zotit dhe thuaj: “O Zoti im më shto dituri”

Kurani

“O Zoti im më pajis me dituri të dobishme,
më jep furnizim të begatshëm,
m’i prano veprat e mia”.

Hadithi

KAPITULLI I PARË

ELIFI

ا – **Elifi** është shkronja e parë e alfabetit arab.

Kjo shkronjë fillon të theksohet prej fundit të fytit dhe në të njejtën kohë i tërë fyti duhet të jet i lirë.

ء **(hemze)** dhe ا **(elif)** janë një shkronjë dhe e zëvendësojnë njëra-tjetrën.

Nëse mbi (ا)elif vendoset ◌َ viza اَ, atëherë lexohet sikurse zanorja **e**.

Shembull: اَ اَ اَ اَ

e e e e

Nëse nën (ا)elif vendoset ◌ِ viza اِ , atëherë lexohet sikurse zanorja **i**.

اِ ◌َ اِ اِ اِ

Shembull:

i i i i

Nëse mbi (ا) elifit vendoset shenja ◌ُ اُ , atëherë lexohet sikurse zanorja **u**.

Shembull: اُ اُ اُ اُ

u u u u

َ◌ viza mbi shkronjë quhet **El-Fet'hatu** dhe lexohet **e**.

viza nën shkronjë quhet **El-Kesretu** dhe lexohet **i**.

ُ◌ kjo shenjë mbi shkronjë quhet **Ed-Dametu** dhe lexohet **u**.

Vërejtje: Kjo rregull vlenë te të gjitha shkronjat.

SUKUNI ◌ْ

◌ْ **Es-sukun** do të thotë heshtje, qetësi.

Kur mbi elifin (ا) , vendoset Es-sukun أْ atëherë lexohet **Ë**.

Shembull:

أْ أْ أْ أْ

ë ë ë ë

Lexo:

أَ إِ أُ أْ إِ أُ أَ أْ

ë e u i ë u i e

أْ أَ أَ إِ أْ أُ أُ إِ إِ أْ أُ

u ë i i u u ë i e e ë

Vërejtje: Sukuni shkruhet në mes dhe në fund të fjalës që do të thotë nuk shkruhet në fillim të fjalës. Pra, gjithmon fjala fillon me njërën prej zanoreve tjera E I U.

HEMZEJA ء

ء **Hemzeja** është motërzim i Elifit (ا).

Ndonjëherë edhe elifi (ا) edhe Hemzeja (ء) shkruhen së bashku.
Shembull:

أَ إِ أُ أَ إِ أُ أْ

ë u i e u i e

Ndonjëherë Hemzeja ء shkruhet në vete dhe e zëvendëson elifin.

ءَ ءِ ءُ ءَ ءِ ءُ ءْ

ë u i e u i e

Ndryshe Hemzeja edhe quhet Elifi i Shkurtuar.
Për dallim nga Elifi, Hemzeja ndonjëherë shkruhet së bashku me bashtingllloren **Jaun** (ى) dhe **va-un** (و) dhe atëherë kur ta merr kuptimin e shkronjës **i** dhe **u**.

ءَ ءِ ءُ   أَ ئِ ؤُ

u i e   u i e

ZANORET E GJATA

Veçori e gjuhës arabe është se përbëhet prej zanoreve të dyfishta, rrespektivisht prej zanoreve të gjata dhe zanoreve të shkurta.

Siç kemi përmendur, zanoret e shkurta janë:

ـَــ El-Fet'hatu.

ـِــ El-Kesretu.

ـُــ Ed-Dametu.

ـْــ Es-Sukun.

Shembuj të zanorës së shkurtë me shkronjën **elif** (ا):

أَ إِ أُ أْ

e i u ë

Shembuj të zanorës së shkurtë me **hemze** (ء):

ءَ ءِ ءُ ءْ

e i u ë

Nëse mbi Elif (ا) vendoset Elifi i shkurtë, atëherë lexohet zanore **a** – e gjatë:

آ آ آ آ آ

Aa Aa Aa Aa Aa

Nëse nën Elif (ا) vendoset zanorja e shkurtë së bashku me shkronjën ى - **Jaun**, atëherë lexohet **i** – e gjatë:

اِى اِى اِى اِى اِى

ii ii ii ii ii

Nëse mbi Elif (ا) vendoset shenja__ُ__ e cila quhet dametun dhe i bashkangjitet shkronja و – vaun, atëherë lexohet **u** – e gjatë:

اُو اُو اُو اُو اُو

Uu Uu Uu Uu Uu

E njejta rregull vlenë edhe për El-Hemzetu (ء) e cila është motërzim i Elifit, por e njejta rregull vlenë edhe për të gjitha shkronjat e alfabetit arab të cilat do t'i mësojmë radhazi.

Shembull:

ءَا ءَا ءَا ءَا ءَا

Aa Aa Aa Aa Aa

ءِى ءِى ءِى ءِى ءِى

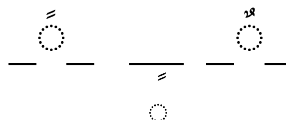
Ii Ii Ii Ii Ii

ءُو ءُو ءُو ءُو ءُو

Uu Uu Uu Uu Uu

Krahaso:

آ	اَ
Aa	e
اِى	اِ
Ii	i
اُو	اُ
Uu	u

TENVINI

TENVINI (Nunimi) është shenjë e cila shkruhet gjithmonë në fund të fjalës dhe asnjëherë nuk vjen në filim apo në mes. Ndryshe edhe quhet dyfishim i zanores në të shkruar por jo në të lexuar.
Shembull:

Shkronja (ا) Elif me El-Fet'hatu __◌َ__ lexohet **E**. Ndërsa nëse ia shtojmë edhe një El-Fet'hatu lexohet اً **En**.

Krahaso: اً اً اً اَ اَ اَ

en en en e e e

Shkronja (ا) Elif me El-kesretu ____ lexohet **i**. Ndërsa nëse ia shtojmë dhe një El-Kesretu lexohet اٍ **in**. ◌ِ

Krahaso: اٍ اٍ اٍ اِ اِ اِ

in in in i i i

Shkronja (ا) Elif me Ed-Dametu ___◌ُ___ lexohet **U**. Ndërsa nëse ia shtojmë edhe një Ed-Dametu lexohet اٌ **Un**.

اٌ اٌ اٌ اُ اُ اُ

un un un u u u

عٌ عٍ عً اٌ اٍ اً

un in en un in en

TENVINI

ءًا	اً	ءًا	اً	ءًا	◌ًا
En	En	En	En	En	En
ءٍ	إٍ	ءٍ	إٍ	ءٍ	إٍ
In	In	In	In	In	In
ءٌ	أٌ	ءٌ	أٌ	ءٌ	أٌ
Un	Un	Un	Un	Un	Un
ؤٌ	ؤٌ	ئٍ	ئٍ	ءًا	ءًا
Un	Un	In	In	En	En

Vërejtje: Tenvini (Nunimi) shkruhet gjithmonë vetëm në fund të fjalës.

TESHTIDI __ّ__

(Përforcuesi – Dyfishuesi)

__ّ___ **TESHDID** do të thotë përforcues, shtrëngues apo dyfishues.

Në gjuhën shqipe: Përsëritja e shkronjës **L** e formon shkronjën **LL**.
Përsëritja e shkronjës **R** e formon shkronjën **RR**.
Ndërsa në gjuhën arabe të gjitha shkronjat i nënshtrohen përsëritjes, përforcimit apo dyfishimit e cila bëhet nëpërmjet **TESHDIDIT** (_ّ_).
Teshtidi shkruhet mbi shkronjë, dhe atëherë ajo shkronjë është e dyfisht dhe përforcohet.

Shembull: اَبْ بَ بَ

Në këtë fjalë ka ardhur **ب** (B-ja) me sukun dhe **ب** (B-ja) me El-Fet'hatu, atëherë njëra prej tyre hiqet dhe zëvendësohet me TESHTID.

اَبْ بَ بَ – اَبَّبَ

Eb-be be Eb-be be

اَ بْ بَا – اَبَّا

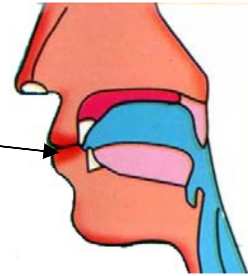
Eb-baa Eb-baa

اَبَّا	اَبٌّ	اَبٍّ	اَبَّبٌ	اَبَّبًا
Kullosa	Kullosë	Kullosës	Përmallimtar	Është përmalluar

اَبَّبٍ	بِاَبَّبٍ
Përmallimtarin	Me përmallimtarin

Vërejtje: Teshtidi shkruhet vetëm në mes dhe në fund të fjalës.

B – ب

Shkronja “**B**” theksohet duke i bashkuar buzët dhe duke lëshuar frymëmarrje me hundë.

- Është shkronjë buzore
- Kur të vjen me sukun _ْ_ dridhet.

Be	Bi	Bu

بُ	بِ	بَ

Baa	Bii	Buu

بُوا	بِى	بَا

Bë	Ebbun

اَبٌّ	بْ

Ben	Bin	Bun

بٌ	بٍ	بًا

	بـ	Në fillim
	ـبـ	Në mes
	ـب	Në fund

ب

بـ ـبـ ـب

اَبٌ * اَبٍ * اَبًا * اَبُ اَبٍ * اَبُ اَبِ اَبٍ

Baba i babës së babës Baba i babës Babën Babës Baba

بِاَبٍ * بَابٌ * بِبَابٍ * اَ اَبٌ * اَبٌ بِبَابٍ

Baba në derë A është baba? Në derë Dera Me babën

آبَ اَبٌ * اَبِی * اَبُوا * آبَاءْ *

Baballarët Babai Babai im Baba është kthyer

اُبْ * اُوبِی * اُوبُوا * اَبَا *

Ka refuzu Refuzoni (ju) Refuzo (gj.f.) Refuzo

اِیبَ * اِیبَا * اِیبُوا * اِیبَتْ *

Është refuzuar (ajo) Jeni refuzuar ju Janë refuzuar (ata dy) Është refuzuar

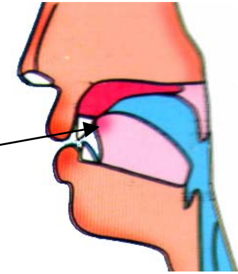
اُبْتَ * اُبْتِ * اُبْتُ * اِبْتَ * اِبْتِ * اِبْتُ

Jam refuzuar Je refuzuar (gj.f.) Je refuzuar Kam refuzu Ke refuzu (gj.f.) Ke refuzu

آبَ * آبَا * آبُوا * آبَتْ * آبَتَا

Kanë refuzuar (ata dyja) Ka refuzuar (ajo)Kanë refuzuar Kanë refuzuar (ata dy) Ka refuzu

T _ ة ، ت

Shkronja ت -T theksohet duke e prekur qiellëzen e epërme me majën e gjuhës dhe duke lëshuar frymë edhe prej gojës (prej mesit të dhëmbëve) dhe duke liruar frymëmarrje me hundë.

- Kur të vjen me sukun gati se humbet dhe nuk lëshohet frymëmarrje as nga goja as nga hunda.
- Është shkronjë gjuhore.

			تُ	تِ	تَ
Te	Ti	Tu			

			تُوا	تِى	تَا
Taa	Tii	Tuu			

		بَتَّ	تْ
T	Bette		

			تٌ	تٍ	تًا
Ten	Tin	Tun			

	تـ	Në fillim
	ـتـ	Në mes
	ـت	Në fund

ت

ـت ـتـ تـ

تُبْ * اَتُبْتَ * تُبْتُ * تُبْتَ * تُبْتِ *

Je penduar (gj.f.) Je penduar Jam penduar A je penduar? Pendohu

اَتُوبُ * تَابَ * تَابَتْ * تَابَتَا

Janë penduar (ato dyja) Është penduar (ajo) Është penduar Pendohem

تَتُوبَا * تَابُوا * تُوبُوا * تَائِبَاتٍ

Pendueset Pendohuni Janë penduar Pendoheni (ju dyja)

تُوبِى * تُوبَا * تَتُوبِى *

Pendohesh (gj.f.) Pendohuni (ju dy) Pendohu (gj.f.)

إِئْتِ * إِئْتُوا * تَأْتُوا * آتَتْ *

Ka dhënë Vjeni Bjerni vjen

آتُوا * اَتَتْ * اَتَتَا * تَأْتِى *

Vjen (ajo) Kanë ardhur (ato dyja) Ka ardhur (ajo) Jepni

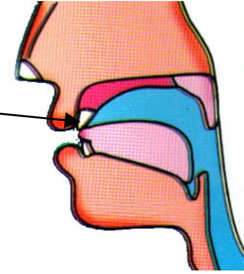
آتِى * آتٍ * تَأَبَّبَ * تَبَّ * تَبَّتْ *

U shkatërru U shkatërru U krekos Ardhësi Vij

تَتْبِيبٍ * تَابُوتٌ * تَبُوأَ *

Me u pendu Tabuti Shkatërrimin

TH – ث

Shkronja ث -TH theksohet duke e prekur fortë majen e gjuhës me dhëmbët e përparmë dhe duke liruar frymë nga hunda..

- Është shkronjë dhëmbore.

				ثُ	ثِ	ثَ
THe	THi	THu				

				ثُوا	ثِي	ثَا
THaa	THii	THuu				

			بَثُّ	ثْ
Th	Beth-thun			

				ثٌ	ثٍ	ثًا
THen	THin	THun				

	ثـ	Në fillim
	ـثـ	Në mes
	ـث	Në fund

Vërejtje: Dallimi ndërmet shkronjës ب ت dhe ث qëndron te pikat; pra me një pikë është shkronja ب (B), me dy pika shkronja ت (T) dhe me tri pika është shkronja ث (Th).

ث

ثـ ـثـ ـث

اَثْبَتَ * اُثْبِتُ * اَثْبَتَا * ثَبِّتْ *

Forcoje | E kanë forcuar (ata dy) | E forcoj | E ka forcuar (vërtetu)

ثَابِتٌ * اُثَبِّتُ * اَتُثَبِّتُ * اُثَبِّتُ *

E forcoj mirë | A jeni duke e forcuar mirë | E forcoj mirë | I forcuar mirë

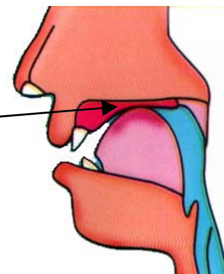
تُثَبِّتُ * ثَبَتَا * اَثْبَتُوا * اُثْبِتُوا *

Forcone | E kanë forcuar | E kanë forcuar (ata dy) | Jeni duke forcuar mirë

ثَابَتَ * ثَبَّ * اَثْبَاتْ * اَثَاثٌ * اَثَابَ *

E ka shpërbly | Mobilje | Trimat | U ul mirë | E ka mësuar mirë

XH – ج

Shkronja ج -XH theksohet duke i afruar dhëmbët dhe duke e prekur mesin e qiellëzës së epërme me mesin e gjuhës.

- Është shkronjë gjuhore.
- Kur të vjen me sukun _ْ_ dridhet.

XHe	XHi	XHu

جُ	جِ	جَ

XHaa	XHii	XHuu

جُوا	جِى	جَا

XHë	Thexhxhun

ثَجُّ	جْ

XHen	XHin	Xhun

جٌ	جٍ	جًا

	جـ	Në fillim
	ـجـ	Në mes
	ـج	Në fund

ج

جـ ـجـ ـج

اَجِبْ * اُجِيبُ * اَجَبْتَ * اَجَابَ *

Përgjigju — Përgjigjem — Jeni përgjigjur — I dha përgjigjen

اَجَبْتُ * جِبْ * جُبَّةٌ * جَابَ *

I jam përgjigjur — Bjere — Xhybja — E ka pru

اَجَاءَ * جَاءَ * جَاءَا * جَاؤُوا *

A ka ardhur? — Ka ardhur — Kanë ardhur (ata dy) — Kanë ardhur (ata)

جِئْ * جِئْتَ * جِئْتُ * جِئْتِ *

Eja — Ke ardhur — Kam ardhur — Ke ardhur (gj.f.)

جَاءٍ * اَجَائَتْ * جَائَتْ * اَجَائَتَا * جَائَتَا *

Ardhësi — A ka ardhur (ajo)? — Ka ardhur (ajo) — A kanë ardhur? — Kanë ardhur (ata dy)

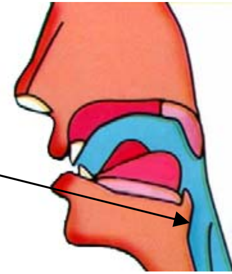
جُثَّ * جُثٌّ * جَائِبٌ *

U frigu — Kufoma — Musafir

اِجْتَبَا * اِجْتُثَّتْ *

E ka zgjedhur — Është ngulitur për toke

H – ح

Shkronja ح – **H** nxirret nga mesi i fytit dhe duke i shtrënguar nofullat.

- Gjat theksimit nuk vrazhdësohet apo nuk grithet.
- Është shkronjë fytore.

Ha	**H**i	**H**u

حُ	حِ	حَ

Haa	**H**ii	**H**uu

حُوا	حِى	حَا

H	E**hh**a

أَحَّ	حْ

Han	**H**in	**H**un

حٌ	حٍ	حًا

	حـ	Në fillim
	ـحـ	Në mes
	ح	Në fund

Vërejtje: Shkronja ج Xh dhe shkronja ح- **H** e mesme ndryshojnë në mes

vete, ngase shkronja Xh e ka një pikë në brendi të saj.

ح

حـ   ـحـ   ح

حَبَّبَ * أُحِبُّ * اَحْبَبْتَ * تُحِبُّوا

E doni   E keni dashur   E dua   E ka dashur

حَبَّةٌ * حِجَابٌ * أُحْجِبُ * حَاجَبَ * حَاجَبَتْ

Është mbuluar   E ka mbuluar   E mbuloj   Mbulesa   Kokrra

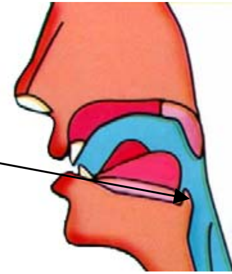
حَجٌّ * اَحَجَجْتَ * حَجَجْتُ * حَجِّجْ * حَجِّى *

Kryeja haxhin   Kryeje haxhin   E kam kryer haxhin   A e ke kryer haxhin?   Haxh

حِجَجْ * حُجَّةٌ * اَحَجُّوا * حَجُّوا *

E kanë kryer haxhin   A e kanë kryer haxhin?   Argument   Vitet

H – خ

Shkronja خ -**H** theksohet nga pjesa e epërme e fytit dhe duke lëshuar ngërthitje të lehtë..

- Është shkronjë fytore.
- Është shkronjë e rëndë.

				خُ	خِ	خَ
Ha	**H**i	**H**u				

				خُوا	خِى	خَا
Haa	**H**ii	**H**uu				

			اَخَّ	خْ
H	E**hh**a			

				خٌ	خٍ	خًا
Han	**H**in	**H**un				

	خـ	Në fillim
	ـخـ	Në mes
	خ	Në fund

Vërejtje: Shkronja Xh dhe shkronja **H** e rëndë ndryshojnë në mes vete, ngase shkronja ج -Xh e ka një pikë në brendi të saj, ndërsa shkronja خ - **H** e rëndë e ka një pikë mbi vete.

خ

خـ ـخـ ـخ

اَخٌ * اَخٍ * اَخًا * اَخِى * اَخُوا *

Vëllau i tij Vëllau im Vëllaut Vllaut Vëllau

بِاَخٍ اُخْتٌ * اُخْتِى * بِاُخْتِى *

Me motrën time Motra ime Motra Me vëllaun

خَبُثَ * خَبِيثٌ * خَبَائِثُ * خَبِيثَاتٌ *

Të këqijat Të këqijat E keqe Është prishur

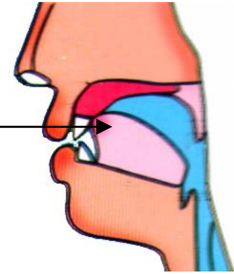
بِخَبِيثٍ * بِخَبِيثَاتٌ * خُبْثٌ *

E keqe Me të këqijat Me të keqin

خَابَ * خَائِبٌ * بِخَائِبٍ *

Me të shkatërruarin I shkatërruari Është shkatërruar

D _ د

Shkronja د -D theksohet duke e prekur vijën e dhëmbëve dhe të qiellëzës me majën e gjuhës.

- Është shkronjë e lehtë dhe është shkronjë gjuhore
- Kur të vjen me sukun dridhet.
- Është shkronjë e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera, por shkronjat tjera nga ana e djathtë ngjiten me te.

De	Di	Du

دُ	دِ	دَ

Daa	Dii	Duu

دُوا	دِى	دَا

Dë	**H**addun

حَدٌّ	دْ

Den	Din	Dun

دٌ	دٍ	دًا

	د	Në fillim
	ـد	Në mes
	ـد	Në fund

د

د د د

اَدَبٌ * آدَابْ * اَدِيبٌ * تُأَدِّبُ * دَابَةٌ *

Kafshë E edukoni Edukatorë Sjelljet Sjellja (Edukata)

دُبٌّ * بَدَاَ * اِبْدَأْ * اَبَدَأْتَ * بَدَأْتُ *

Kam filluar A keni filluar? Fillo Ka filluar Ariu

اَحَدٌ * اَحَدٍ * اَحَدًا * بِاَحَدٍ *

Me njërin Njërin Njëri Një

جَدٌّ * جَدِّى * جَدِيدٌ * جَدِّدْ * اَجِدُ * جَدَدْتُ *

E kam bë të re E gjejë Bëne të re I ri Gjyshi im Gjyshi

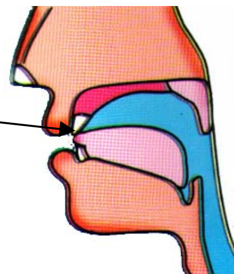
حَدٌّ * حَدِّدْ * حَدَدْتُ * حَدِّدُوا * حُدُودٌ *

Kufiri Caktoni Kam caktuar Cakto Kufiri

حَدِيدٌ * حَدَّدَ حَدِيدٌ * حَدَثَ * حَدِيثٌ *

Hadithi Ka ndodhur E ka caktuar Hekurin Hekuri

DH – ذ

Shkronja ذ -DH theksohet duke i afruar dhëmbët (por jo me i ngjitur) dhe duke futur gjuhën në mes tyre.

- Është tingull gjuhor
- Është shkronjë e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera por shkronjat tjera nga ana e djathtë ngjiten me te.

				ذُ	ذِ	ذَ
DHe	DHi	DHu				
				ذُوا	ذِى	ذَا
DHaa	DHii	DHuu				
					خُذِّ	ذْ
DH	**H**udhdhi					
				ذٌ	ذٍ	ذًا
DHen	DHin	DHun				

	ذ	Në fillim
	ـذ	Në mes
	ـذ	Në fund

Vërejtje: Shkronja د (D) e lehtë dhe shkronja ذ (Dh) e lehtë ndryshojnë në mes vete nga ajo se shkronja Dh e ka një pikë.

ذ

ذ ـذ ـذ

اِذْ * اِذَا * اِذًا * ذَا * اَ اِذَا *

A kur? Kjo Pra Kur Kur

ذَبَّ * ذَبْذَبَ * ذُبَابٌ * ذِأْبٌ * ذِآبٌ *

Ujq Ujku Mickoja I dyshimt (i pasigurt) E ka largu

خُذْ * خُذَا * خُذُوا * اَخَذُوا * خُذِى*

Merre (gj.f.) E kanë marrë Merreni (ju) Merreni (ju dy) Merre

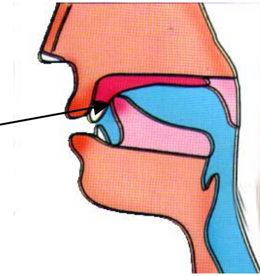
اَخَذْتُ * اَخَذْتَ * اَخَذْتِ * تَأْخُذُ*

E merr (ti) E ke marrur (gj.f.) E ke marrë E kam marrë

ذَبَحَ * اَذْبَحُ * ذَبَحْتُ * ذِبْحٌ * ذَبَحْتَ ذِبْحٌ *

Një kurban e keni prerë Një kurban E kam prerë E prej E ka prerë

R – ر

Shkronja ر -R theksohet duke e prekur me majën e gjuhës pjesën e mesme të qiellzës. Është tingull gjuhor

- Kur të vjen me Teshtid bëhet RR, do të thotë përsëritet dhe dridhet.
- Është shkronjë e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera, por shkronjat tjera nga ana e djathtë ngjiten me te.

				رُ	رِ	رَ
Re	Ri	Ru				

				رُوا	رِى	رَا
Raa	Rii	Ruu				

			بَرُّ	رْ
R	Ber-rrun			

				رٌ	رٍ	رًا
Ren	Rin	Run				

	ر	Në fillim
	ـر	Në mes
	ـر	Në fund

ر

ر ـر ـر

رَ * رَبِّ * رَبِّى * رُبَّ *

Ndoshta (shumë herë) Zoti im Zoti im Shiko

اَرَادَ * اُرِيدُ * تُرِيدُ * اَرَدْتُ * اَرَادُوا*

Kanë dëshiruar Kam dëshiruar Dëshiron Dëshiroj Ka dëshiruar

Eرَدٌّ * اَرُدُّ * رُدْ * اَدْرِى *

kuptoj Përgjigju I përgjigjem Përgjegje (replika)

اَرِثُ * تَرِثُ * بَرَدَ * بَرْدٌ * جَارٌ*

Fqiu Ftohje (akull) Është ftohur Trashëgon Trashëgoj

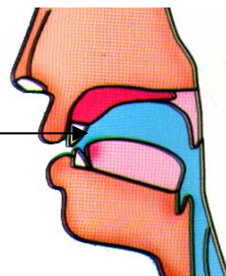
بِرٌّ * بَرَرَ * اَبْرَارْ * اَبْرَارٌ * بِاَبْرَارٍ*

Me të mirin I mirë Të mirë Ka bë mirë Mirësi

دَرَبَ * دَرِّبْ * خَرٌّ * خُرٌّ * خَرِّرْ *

Liroje I liri Nxehtësi Ushtro Ka ushtru

Z – ز

Shkronja ز -Z theksohet duke prekur gjuhën me dhëmbët e përparmë.

- Është gjuhoro-dhëmbor
- Është shkronjë e lehtë
- Është shkronjë e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera, por shkronjat tjera nga ana e djathtë ngjiten me te.

Ze	Zi	Zu

زُ	زِ	زَ

Zaa	Zii	Zuu

زُوا	زِى	زَا

Z	Izzun

اِزٌّ	زْ

Zen	Zin	Zun

زٌ	زٍ	زًا

	ز	Në fillim
	ـز	Në mes
	ـز	Në fund

Vërejtje: Shkronja ر (R) dhe ز (Z) ndryshojnë mes vete nga ajo se shkronja ز (Z) e ka një pikë.

ز

ـز ـزـ ز

زِدْ * اَزِيدُ * زَادَ * زِيدَ *

Shto Shtoj Ka shtuar Është shtuar

زُرْ * زَارَ * اَزُرْتَ * زُرْتُ * زُرْتَ * زُرْتِ *

Vizito Ka vizituar A ke vizituar? Kam vizituar Ke vizituar (gj.m) Ke vizituar (gj.f.)

اَجَازَ * جَازَ * جُزْءٌ * جُزْءًا * جُزْءٍ *

E ka Lejuar? Është lejuar Pjesë Pjesëzës Pjesëzës

اَجَازُوا * اَجَازَا * جَزَأَ * زَارُوا *

A e kanë lejuar? A e kanë lejuar (ata dy)? E ka parë E kanë vizituar

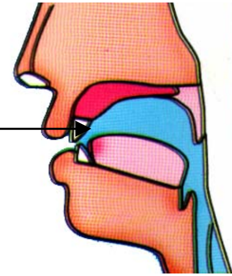
زَارَا * بِزَارٍ * زَبُورٌ * زَادَتْ *

Kanë vizituar (ata dy) Me vizitorin Zeburi Ka shtuar

اَزْدَادُوا * بَازٌ * بَازِى *

Kanë shtuar Petriti (Sokoli) Petriti im

S – س

Shkronja س -S theksohet duke takuar majën e gjuhës me dhëmbët dhe duke liruar frymë.

- Është shkronjë gjuhore
- Është shkronjë e lehtë.

				سُ	سِ	سَ
Se	Si	Su				

				سُوا	سِى	سَا
Saa	Sii	Suu				

			دَسَّ	سْ
S	Desse			

				سٌ	سٍ	سًا
Sen	Sin	Sun				

	سـ	Në fillim
	ـسـ	Në mes
	ـس	Në fund

س

ـس ـسـ س

سَبَبٌ * أَسْبَابٌ * سَبْتٌ * سُدُسٌ *

Një e gjashta E shtunë Shkaqet Shkak

سَاءَ * سَاءَتْ * سُوءٌ * سِيءَ *

U bë keq E keqe E keqe E keqe

سِرٌّ * أَسْرَارٌ * سَرَائِرٌ * سُورَةٌ *

Sureja Fshehtësitë Fshehtësitë Fshehtësi

سِحْرٌ * سَحَابٌ * سَبَّحَ * سَبِّحُوا *

Lavdëroni E ka lavdëruar Mjegullat Magjia

سَجَدَ * سَجْدَةٌ * أُسْجُدْ * أُسْجُدُوا *

Bjerni në sexhde Bën sexhde Sexhdeja Ka bë sexhde

دَرَسَ * دَرْسًا * دَرَسَا * دَرَسُوا * بِدَارِسٍ*

Me mësuesin Kanë mësuar Kanë mësuar (ata dy) Mësimin Ka mësu

حَسَدٌ * حَسَرَ * حَسِيرٌ * جَاسُوسٌ *

Vëzhgues Humbje Ka humbur Zili

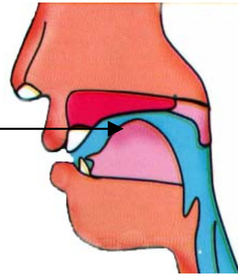
أَسَّسَ * أَسَاسٌ * تَأْسِيسٌ *

Themelimi Bazamenti E ka themelu

أَسَّسْتُ * أُسِّسَ * أَسَّسْتَ *

E ke themeluar Është themeluar E kam themelu

SH – ش

Shkronja ش -Sh theksohet duke e takuar qiellzën me mesin e gjuhës dhe duke liruar frymën nga hunda.

- Është shkronjë gjuhore dhe është shkronjë e lehtë.

SHe	SHi	SHu

شُ	شِ	شَ

SHaa	SHii	SHuu

شُوا	شِـى	شَا

SH	**H**ashshun

حَشٌّ	شْ

SHen	SHin	Shun

شٌ	شٍ	شًا

	شـ	Në fillim
	ـشـ	Në mes
	ـش	Në fund

Vërejtje: Shkronja (S) dhe (Sh) ndryshojnë në mes veti se shkronja **S** është pa pika ndërsa shkronja **Sh** i ka tri pika.

ش

شـ ـشـ ـش

شَبَّ * شَابٌ * شَبَابْ * اَبْشِرْ *

Përgëzo Të rinjët I ri U bë i ri

شَرِبَ * شُرْبَةٌ * اِشْرِبْ * شَرَابٌ *

Lëng (pierje) Pi Një qorbë Ka pirë

اَشَرِبْتَ * شَرِبْتُ * شَرِبُوا *

Kanë pirë Kam pirë A ke pirë?

شَاءَ * شِئْتَ * شِئْتُ * تَشَاءُ *

Dëshiron Kam dëshiruar Ke dëshiruar Ka dëshiruar

شُدْ * اَشَدْ * شِدَادْ * اُشْدُدْ * شَدِيدْ * شُدُّوا *

Forcoheni I fortë Forcoje Fortësi Më e fortë Forcohu

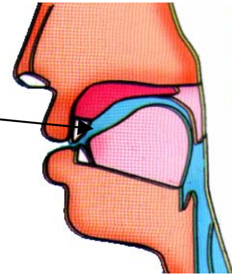
بَشَرٌ * بَشَّارٌ * شُورًا * اَشَارَ * اُشِيرُ *

Sinjalizoj Ka sinjalizu Konsultimin Përgëzues Njeri

تَشِيرُ * شَرٌّ * شَرًّا * شَرٍّ * شَجَرٌ *

Pema Të keqën Të keqen E keqe Tregon

S ـ ص

Shkronja **ص** -**S** theksohet duke e takuar fortë majën e gjuhës me mesin e dhëmbëve të përparëm dhe duke liruar frymë nga hunda.

- Është shkronjë e rëndë

Sa	**Si**	**Su**

صُ	صِ	صَ

Saa	**Sii**	**Suu**

صُوا	صِى	صَا

S	**Hassa**

حَصَّ	صْ

San	**Sin**	**Sun**

صٌ	صٍ	صًا

	صـ	Në fillim
	ـصـ	Në mes
	ـص	Në fund

ص

ـص ـصـ صـ

صَبَّ * صُبْ * صَبَرَ * صَبُورٌ * صَابِرٌ *

Ka gjuajtur Gjuaj Ka duru Durimtar Durimtar

صَبْرٌ * اِصْبِرْ * صَبَرْتُ * صَبَرُوا * اِصْبِرُوا *

Durim Duro Kam duruar Kanë duruar Duroni

صَابِرُوا * اَصْبَحَ * اَصْحَابْ * صَاحِبٌ *

Duroni Është bë Shokë Shok

بِصَاحِبٍ * صَدَّ * صُدُودْ * صَدْرٌ * صَدْرِى *

Me shokun Ka pengu Pengesa Gjoksi Gjoksi im

جَصُوصٌ * خُصُوصٌ * خِصَةٌ * خِصَتِى *

Shpiun Posaqërisht Pjesa Pjesa ime

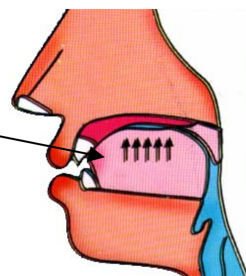
صُورَةٌ * صُورُ * رَصَحَ * حَرَصَ * حَرِيصٌ *

Forma Suri (briri) E ka ngulitur Ka lakmuar Lakmues

حَاصْ * حَصَصَ * رَصَاصْ * بِرَصَاصٍ * حَصِّصْ

E veçant E ka veçuar Plumbat Me plumba Veço

D _ ض

Shkronja **ض** -**D** theksohet duke taku fort pjesën më të madhe të harkut të gjuhës me pjesën më të madhe të qiellzës apo të pjesës mbi dhëmbët e epërm bile duke prekur edhe rrënjët e dhëmbëve të epërm

- Është shkronjë e rëndë

				ضُ	ضِ	ضَ
Da	**D**i	**D**u				
				ضُوا	ضِى	ضَا
Daa	**D**ii	**D**uu				
					سَضٌّ	ضْ
D	Se**dd**un					
				ضٌ	ضٍ	ضًا
Dan	**D**in	**D**un				

	ضـ	Në fillim
	ـضـ	Në mes
	ـض	Në fund

Vërejtje: Shkronja "**S**" e rëndë dhe shkronja "**D**" e rëndë ndryshojnë në mes vete vetëm se shkronja "**D**" e rëndë e ka një pikë.

ض

ـض ـضـ ضـ

ضَرَبَ * ضُرِبَ * اُضْرُبْ * ضَرَبْتُ * ضَرَبُوا *

I kanë mëshu · I kam ra · Bjeri · I është ra · I ka mëshu (ra)

ضَرَبْتِ * ضَرَبَا * ضُرِبَا * ضُرِبُوا * ضَرْبٌ *

E rame · Janë rrahur · Iu kanë ra · I kanë ra (ata dy) · I ke ra (gj.f.)

ضَرَرٌ * ضِرَارٌ * تَضُرُّ * ضَارِبٌ * بِضَارِبٍ *

Me sjellësin · Sjellësi · I bën dëm · I dëmshëm · Dëm

ضِدٌّ * ضَاءَ * ضَحَا * ضَحِى * ضُحَا *

Dreka · Sakrifikues · Ka sakrifikue · Ka ndriçuar · E kundërta

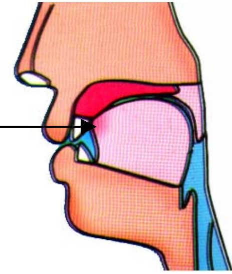
ضَرِيبْ * ضَرِيبَةٌ * ضَرِيحٌ *

Varri · Taksa · I fërkuar

رَاضٍ * رَضَا * رَضُوا * اِرْضِ * اِرْضِى *

Kënaqu (gj.f.) · Kënaqu · Janë kënaqur · Janë kënaqur (ata dy) · I kënaqur

T _ ط

Shkronja ط -**T** theksohet duke mbledhur gojën dhe me tërë gjuhën duke prekur gjysmëharkun e qiellzës dhe duke lëshuar frymë nga fyti.

- Është shkronjë e rëndë.
- Kur të vjen me sukun _ْ_ dridhet.

				طُ	طِ	طَ
Ta	**T**i	**T**u				
				طُوا	طِى	طَا
Taa	**T**ii	**T**uu				
					حَطٌّ	طْ
Të	**Hatt**un					
				طٌ	طٍ	طًا
Tan	**T**in	**T**un				

	طـ	Në fillim
	ـطـ	Në mes
	ـط	Në fund

ط

ط ـطـ ـط

طَرَأْ * طَرَدَ * طَرْدٌ * طَرْدٍ * اُطْرُدُوا *

Dëboni Dëbimin Dëbim E ka dëbu U paraqit

طَارِدٌ * بِطَارِدٍ * طُرِدُوا * طُرِدَا * طَرْدًا *

Dëbimin Janë dëbuar (ata dy) Janë dëbuar Me dëbuesin Dëbues

طِبْ * طِبْتُ * طَابَ * طِبْتَ * طِبْتِ * طُوبَى *

Tuba (pemë e xhenetit) Ke bë mirë (gj.f.) Ke bë mirë Ka bë mirë Kam bë mirë Bën mirë

طَائِرٌ * تَطِيرُ * طِرْ * اَطِيرُ * طَارَ *

Ka fluturuar Fluturoj Fluturo Fluturon Fluturuesi

بَسْطٌ * بَسْطًا * بَاسِطٌ * بِبَاسِطٍ * تَبْسُطْ *

Bën zemërgjerësi Me zemërgjërin I gjërë Shtrirje Shtrirje

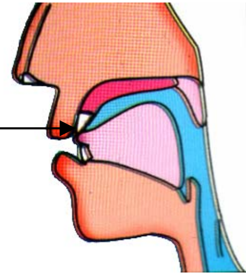
اِبْسِطُوا * تُبْسِطُوا * بَسَطْتُ * خُطَطٌ *

Hapat Kam prekur Bëni zemërgjerësi Tregoni zemërgjerësi

خَطِّطْ * تَخْطِيطٌ * خَطَطُوا * خَطٌّ *

Hapi Kanë planifikuar Planifikim Planifiko

DH _ ظ

Shkronja ظ -**DH** theksohet duke e mbledhur gojën dhe me tërë gjuhën me e prekur gjysmëharkun e dhëmbëve të epërm dhe duke lëshuar frymë nga hunda.

- Është shkronjë e rëndë
- Është shkronjë gjuhore.

				ظُ	ظِ	ظَ
DHa	**DH**i	**DH**u				
				ظُوا	ظِى	ظَا
DHaa	**DH**ii	**DH**uu				
					خَظٌّ	ظْ
DH	**Hadh-dh**un					
				ظٌ	ظٍ	ظًا
DHan	**DH**in	**Dh**un				

	ظ	Në fillim
	ـظـ	Në mes
	ـظ	Në fund

Vërejtje: Shkronja "**T**" e rëndë dhe shkronja "**Dh**" e rëndë ndryshojnë në në mes veti vetëm se shkronja "**Dh**" e rëndë e ka një pikë.

ظ

ظـ   ـظـ   ـظ

اِظْ * خَظٌّ * خَظٍ * خَظًّا *

Hisës (pjesës) Hisës (pjesës) Hise (pjesë) Këshillo

خُظُوظْ * خَظِيظْ * خَظِّى * خَظْرٌ *

Ndalesë Pjesa ime Fatlum Fatet

خَظِرَ * خَظْرٌ * خِظْرٌ * خُظِرَا * خَظْرٍ *

Me ndaluesin Jam ndaluar Ndalesë Ndalësi E ka ndaluar

تُخَظِّرُ * اَخْظُرُ * خَظَّارْ * بِخَظَّارٍ *

Me ndaluesin Ndalues Ndaloj Ndalon

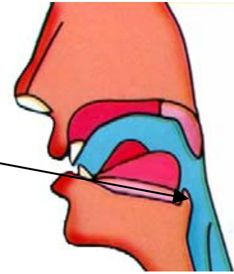
خَظَرْتُ * خَظَرْتَ * خَظَرْتِ * اَخْظَرْتُ *

E kam ndaluar E ke ndaluar (gj.f.) E ke ndaluar E kam ndaluar

خُظِرُوا * خُظِرَا * اِخْظَرُوا * اَخْظَرَا *

Janë ndaluar (ata dy) Janë ndaluar Janë ndaluar (ata dy) Janë ndaluar

A – ع

Shkronja ع – **A** theksohet prej mesit të fytit duke e mbajtur gojën hapur dhe duke e shtënguar.

- Është shkronjë e rëndë
- Është shkronjë fytore, vendi i saj është mesi i fytit.

				عُ	عِ	عَ
A	**I**	**U**				

				عُوا	عِى	عَا
Aa	**I**i	**U**u				

		دَعٍّ	عْ
Ë	De**i**		

				عٌ	عٍ	عًا
An	**I**n	**U**n				

	عـ	Në fillim
	ـعـ	Në mes
	ع	Në fund

ع

عـ ـعـ ـع

عِدْ * عِدَا * عِدُوا * عِدِى *

Premto (gj.f.) Premtoni Premtoni (ju dy) Premto

عَدَدٌ * عَدَدَ * عَدَّ * عَدِّدْ *

Numëro Ka numëruar Ka numëruar Numrat

اَعَدْتُ * عِدَادٌ * عِدْ * اُعِدَّتْ * تُعْبَدُ *

I bëhet ibadet Është pregaditur Pregadit Pregaditje E kam pregaditur

اَتَعْبُدُ * اَعْبُدُ * عَبَدْتُ * عَبَدْتَ * عَبَدْتِ *

I ke bë ibadet (gj.f.) Ke bë ibadet Kam bë ibadet I bëj ibadet A i bën ibadet

اُعْبُدُوا * عِبَادٌ * عِبَادِى * عَبْدٌ * عَبِيدٌ *

Rob Rob Robërit e mi Robërit Bëni ibadet

عَابِدٌ * عَابِدَاتٌ * بِعِبَادَةٍ * عِبَادَتِى * دَعِى *

Thirre Ibadeti im Në ibadet Ibadetqoret Rob

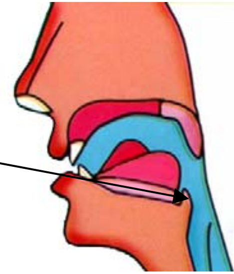
بَعَدَ * بُعِدَ * دَعَ * اُدْعُ * بِعْ * بَاعَ *

Ka blerë Blej Thirr Lere Është larguar E ka larguar

عَسْعَسَ * سَعَا * جُوعٌ * رَجْعٌ * رَجَعُوا * ذِرَاعٌ *

Pëllëmbë Janë kthyer Kthim Uria Janë angazhuar u errësua

G – غ

Shkronja غ - **G** theksohet prej pjesës së epërme të fytit dhe duke liruar frymë nga laringu.

- Është shkronjë e rëndë.
- Është shkronjë fytore.

				غُ	غِ	غَ
Ga	**G**i	**G**u				
				غُوا	غِى	غَا
Gaa	**G**ii	**G**uu				
					بَغٍّ	غْ
G	Be**Gg**i					
				غٌ	غٍ	غًا
Gan	**G**in	**G**un				

	غـ	Në fillim
	ـغـ	Në mes
	ـغ	Në fund

Vërejtje: Shkronja "**A**jn" dhe shkronja "**G**ajn" ndryshojnë në mes vete nga ajo se "**G**ajni" e ka një pikë.

غ

غـ ـغـ ـغ

غَدًا * غَرَرَ * غُرِرَ * غِبْ * غَابَ *غِيبَ*

Nesër	Tradhtu	Është tradhtuar	Humb	Ka humbur	Është humbur

غَاثَ * غَارٌ * غَادَرَ * غَزَا * غَزِى *

I ka ndihmuar	Shpella	Ka shikuar	Ka luftuar	Luftëtarë

اِغْرِبْ * غُرِبَ * غَرِيبٌ * غُرُوبٌ *

Shko në gurbet	Është humbur	I vetmuar	Perëndimi i diellit

غُبَارٌ * اَغْبَرَ * غَثَرَ * غَرِثَ *

Pluhuri	E ka pluhuros	Është shtuar me bimë	Është uritur

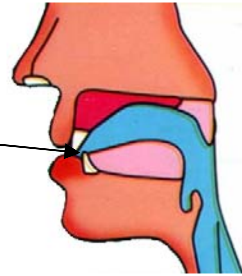
غِطَاءٌ * غَارِثٌ * غَرْغَرَ * بَغَا *

Mbulesa	I uritur	Shpërlarja e gojës	E ka tejkalu me të këqia

اَبْتَغِى * اِبْتَغُوا * بِبَاغٍ * غَابَتْ *

Dëshiroj	Dëshironi	Me kriminelin	Ka humbur (ajo)

F _ ف

Shkronja ف – F theksohet duke i shtrënguar dhëmborët e epërm me buzën e poshtme dhe duke liruar frymë nga hunda.

- Është shkronjë buzore.

Fe	Fi	Fu

فُ	فِ	فَ

Faa	Fii	Fuu

فُوا	فِى	فَا

F	Uffun

اُفٌّ	فْ

Fen	Fin	Fun

فٌ	فٍ	فًا

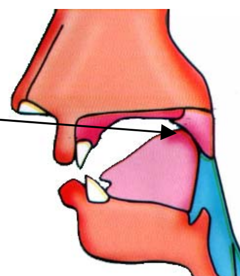
	فـ	Në fillim
	ـفـ	Në mes
	ـف	Në fund

ف

فـ   ـفـ   ـف

فَاتَ	Ka kaluar
فَازَ	Ka fituar
فَارٌ	Miu
اَفَادَ	Ka përfituar
تَفِيدُ	Tregon
اَفُوزُ	Fitoj
تَفُوزُ	Fiton
فِزْ	Fito
فِزْتُ	Kam fituar
فِزْتَ	Ka fituar
فَرَّ	Ka ikur
فِرَّ	Ik
فِرَارٌ	Ikja
فَرُّوا	Kanë ikur
فَرْدٌ	Person
فَرْدٍ	Personit
فَرْدًا	Personin
فُرَادًا	Veç e veç
اَفْرَدَ	E ka veçuar
تَرَفٌ	Komoditet
تَرَفَا	E kanë tejkaluar me komoditet (ata dy)
اَتْرَفُوا	E kanë tejkaluar me komoditet
صِفْ	Cilëso
صَفْ	Rreshti
صِفَاتْ	Cilësitë
صَاقَّاتٌ	Rreshtat
صَرَفَ	E ka lakuar
صَارِفٌ	Lakues
صَرَفُوا	Kanë lakuar
صَرَفَا	Kanë lakuar (ata dy)
صُفُوفٌ	Rreshtat
دَفَعَ	E ka shtyrë
دَفْعٌ	Shtyrje
دُفِعَ	Është shtyrë
دَافِعٌ	Shtytës
دَفْعِى	Pagesa ime

K – ق

Shkronja ق – **K** theksohet prej mesit të fytit dhe duke shtrënguar gojën dhe hundën.

- Është shkronjë fytore.
- Është shkronjë e rëndë.
- Kur të vjen me sukun _ْ_ dridhet.

Ka	**K**i	**K**u

قُ	قِ	قَ

Kaa	**K**ii	**K**uu

قُوا	قِي	قَا

Kë	Ha**kk**un

حَقٌّ	قْ

Kan	**K**in	**K**un

قٌ	قٍ	قًا

	قـ	Në fillim
	ـقـ	Në mes
	ـق	Në fund

ق

قـ ـقـ ـق

قِ * قِى * قُوا * اِقْرَأْ * قَدْ *

Ndoshta Lexo Ruane veten Ruaje vetetn (gj.f.) Ruaje veten

ذُقْ * ذَاقَ * رِقٌّ * قَدَرَ * قَدِيرٌ * قَادِرٌ *

I fuqishëm I fuqishëm E ka caktu Rob E ka shijuar Shijo

حَقْ * حَقَّقَ * حَقِّى * حَقَّقَا * حُقُوقٌ * تَحْقِيقٌ *

Vërtetim Të drejtat Kanë vërtetu (ata dy) E drejta ime E ka drejtu E drejtë

اَحَقُّ * بِحَقٍّ * دَقِيقٌ * دَقِيقَةٌ * حُقُوقِى *

Të drejatat e mia Dakiki Mielli Me të drejtë Me e drejtë

رَزَقَ * رِزْقٌ * رِزْقِى * رَزَقَا * رُزِقُوا *

Janë furnizuar Kanë furnizu (ata dy) Furnizimi im Furnizim E ka furnizuar

شَقَّ * شَاقٌّ * شِقَاقٌ * شَقِيقٌ * شَقِيقِى *

Vëllau im Vëllau Vështirësi E vështirë E ka ndarë

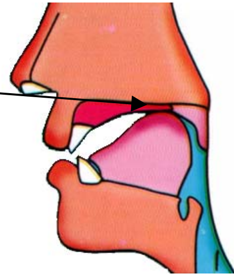
غَرَقَ * غُرِقَ * غُرِقُوا * تُغْرِقُ * اَغْرَقُوا *

E ka fundosur Fundoset Janë fundosur Është fundosur E ka fundosur

فَرَقَ * فَرَقُوا * فَرْقٌ * فِرَاقٌ * اَفْرَقُوا *

E kanë ndarë Ndarje Dallim E kanë ndarë E ka ndarë

K – ك

Shkronja ك -XH theksohet duke e qelur gojën pjesërisht dhe duke shtrënguar pjesën e epërme të fytit dhe duke e prekur me pjesën e mesme të gjuhës.

- Është shkronjë e lehtë.
- Është shkronjë fytore.

Ke	Ki	Ku

كُ	كِ	كَ

Kaa	Kii	Kuu

كُوا	كِي	كَا

K	Sekke

سَكَّ	كْ

Ken	Kin	Kun

كٌ	كٍ	كًا

	ک	Në fillim
	ک	Në mes
	ـك	Në fund

ك

كـ ـكـ ـك

كَتَبَ * كِتَابٌ * كُتِبَ * كَاتِبٌ * كَتَبْتَ *

Ke shkruar   Shkrimtar   Është bërë obligim   Libër   Ka shkruar

اَ اَكْتُبْ * اُكْتُبْ * كَتَبْتُ * كُتُبٌ * كِتَابِى *

Libri im   Librat   Kam shkruar   Shkruaj   A të shkruaj?

كَذَبَ * كَاذِبٌ * كِذَّابٌ * كَذَّابٌ * كَفَرَ كَافِرٌ *

Pabesimtari ka mohuar   Rrenacak   Rrenacak   Rrenacak   Ka rrejtur

كَثُرَ * كَثِيرٌ * كَرِيمٌ * اَكْرَمْ * كِرَامٌ *

Nderë   Me e fisnikëruar   Fisnik   Shumë   Është shumuar

شَكَرَ * شَاكِرٌ * اُشْكُرْ * كَرْبٌ *

Fatkeqësi   Falëndero   Falënderues   Falënderuar

رَكَعَ * تَرْكَعُ * اِرْكَعْ * رَاكِعًا *

Në ruku   Bjer në ruku   Bjen në ruku   Ka ra në ruku

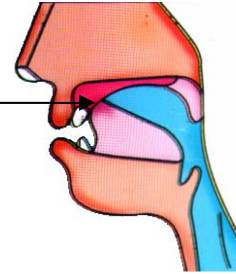
شَرَكَ * شِرْكٌ * اَشْرَكُوا * تُشْرِكُوا *

Ju bëni idhujtari   Kanë bë idhujtari   Idhujtari   I ka bë shok

بِشِرْكِكَ * اِشْرَاقٌ * اِشْرَاقِى *

Lindja ime   Lindja   Me idhujtarinë tënde

L – ل

Shkronja ل – L theksohet duke prekur me pjesët anësore të gjuhës pjesën e qiellzës dhe duke lëshuar frymë nga të dy anët e dhëmbëve.

- Është shkronjë gjuhore.
- Është shkronjë e lehtë.

				لُ	لِ	لَ
Le	Li	Lu				

				لُوا	لِی	لَا
Laa	Lii	Luu				

			دَلَّ	لْ
L	Del -le			

				لٌ	لٍ	لًا
Len	Lin	Lun				

	لـ	Në fillim
	ـلـ	Në mes
	ـل	Në fund

ل

ـل ـلـ لـ

اَ اَتْلُ * اُتْلُ * لُبٌّ * بَلْ * لُؤْلُؤٌ * بَلَلَ*بَابِلٌ*

Babiloni Është lagur Dijamanti Mirëpo Bërthama Recito A të recitoj?

حَلْ * حَلَلَ * حَلَالٌ * حَلَلْتُ * حِلَالٌ *

Hëna e re E kam lejuar E lejuar E ka zgjedhur Zgjedhje

حَلِيلٌ * تَحْلِيلٌ * دُلْ * دَلِيلٌ * لَعَلَّ *

Ndoshta Argument Trgo argument Analizë Dashamir

ذَلَّ * زَلَّ * زِلْزَالٌ * زُلْزِلَتْ * غَلَّ * اِلْغِ*

Hjeke Është shtrejtuar Është dridhur Tërmeti Ka rrëshqitur E ka nënçmuar

ضَلَّ * ضَلَالٌ * شَلَلَ * اِشْعَلْ * ظَلَّ *

ظِلَالٌ*

Hija E ka hijësu Ndeze E ka mangësu Humbje Ka humbur

قُلْ * كُلْ * قُلِى * كُلِى * قَالَ * كَالَ *

Ka matur Ka thënë Ha (gj.f.) Thuar (gj.f.) Ha Thuaj

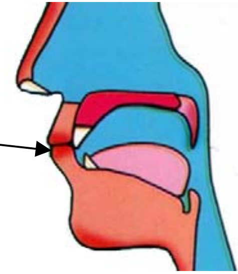
قَالُوا * اَكَلُوا * قَالَا * اَكَلَا* قُلْتُ * قُلْتَ *

Ke thënë Kam thënë Kanë ngrënë (ata dy) Kanë thënë (ata dy) Kanë ngrënë Kanë thënë

لَكَ * لَكِ * لَعَلَّكَ * قَلِيلٌ * قَلِيلًا * قَلِيلٍ *

Pak Pak Pak Ndoshta ti Ty (gj.f.) Ty

M – م

Shkronja م – M theksohet duke i bashkuar buzët plotësisht dhe duke liruar frymë nga fyti..

- Është shkronjë buzore.

				مُ	مِ	مَ
Me	Mi	Mu				

				مُوا	مِى	مَا
Maa	Mii	Muu				

			ثُمَّ	مْ
M	Thumme			

				مٌ	مٍ	مًا
Men	Min	Mun				

	مـ	Në fillim
	ـمـ	Në mes
	ـم	Në fund

م

ـم ـمـ مـ

اَمْ * بِمَ * مُتُّمْ * تَمَّ * تَمَامٌ * اَتْمَمْتُ *

E kam plotësuar E plotë E ka plotësu Keni vdekur Me çka Ose

اُمٌّ * اُمُّ اُمٍ * اِمَامٌ * اَمَامٌ *

Përpara Udhëheqës Nëna e nënës Nëna

ثُمَّ * ثَمَّ * ثِمَارٌ * حَمَدَ * اَحْمَدْ * حُمِدَ * حَمِيدٌ *

Falënderues Është falënderu Ahmedi E ka falënderu Frytet Atëherë këtu Pastaj

حَمَامٌ * حَميمٌ * دَمٌ * دَمَّرَ * دُمِّرَ * دِمَارٌ *

Shkatërrim Është shkatërruar E ka shkatërru Gjaku Shok i ngushtë Pëllumbi

ذَمٌ * ذَمَّ * رَمَا * رِمَالٌ * تَرْمِيمٌ * رَمَّمَ *

E ka meremetu Meremetim Rëra Ka gjuajtur E ka nënqmu Nënqim

زُمَرٌ * سَمٌّ * مَسَّى * شَمَّى * اَشُمُّ * شَتَمَ *

E ka ofendu Ndiej erë E ka ndi erën E ka prekur Helm Grup (tubim njerëzish)

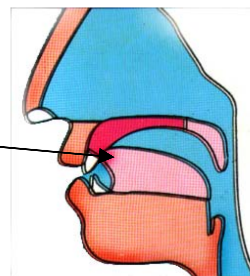
صُمْ * صَامَ * صُومُوا * اَصُومُ * تَصُومُوا *

Agjëroni Agjëroj Agjëroni Ka agjëruar Agjëro

عَمَّ * عَمَّمَ * عُمَّ * مَعَ * مَعًا * عُمُومٌ * تَعَمِيمٌ *

Gjithëpërfshirje Në përgjithësi Së bashku Me është përfshi E ka përfshi E ka përfshi

N – ن

Shkronja ن – N theksohet duke e prekur mesin e qiellzës me majen e gjuhës (paragjuhën) dhe duke e mbajtur frymën në ekujlibër.

- Është shkronjë gjuhor.
- Është shkronjë e lehtë.

				نُ	نِ	نَ
Ne	Ni	Nu				

				نُوا	نِى	نَا
Naa	Nii	Nuu				

			اِنَّ	نْ
N	Inne			

				نٌ	نٍ	نًا
Nen	Nin	Nun				

	نـ	Në fillim
	ـنـ	Në mes
	ـن	Në fund

ن

ـن ـنـ نـ

اَنْ * اِنْ * اِنَّ * اِنَّا * اِنَّنَا * اَنَّنَا* اِنِّى* اِنَّنِى*

Nëse Nëse Vërtetë Vërtetë ne Vërtetë ne Vërtetë ne Vërtetë unë Vërtet unë

اَنْتَ * اَنْتُمَا * اَنْتُمْ * اَنْتِ * اَنْتُنَّ * مِنْ مَنْ * آمَنَّا*

Ti Ju dy Ju Ti (gj.f.) Ju (gj.f.) Prej kujt Kemi besu

اِبْنٌ * اِبْنِى * بَنَا * بَنُوا * بِنَاءٌ * اَنَبْنِى * اِبْنُوا * مِنَّا * مِنْكُمْ*

Djali Djali im Dy djemt Djemtë Ndërtesë A me ndërtu Ndërtonie Prej neve Prej juve

نَبَأٌ * اَنْبَاَ * بِنَبَإٍ * اِبْنُ اِبْنٍ* نَارٌ * نُورٌ * مُنِيرٌ *

Lajm E ka lajmëru Për lajmin Djali i djalit Zjarri Drita Ndriques

نَزَلَ * نُزِلَ * نُنَزِّلُ * اَنْزَلْنَا * تَنْزِيلٌ* نَالَ*

E ka zbritur Është zbritur E zbresim E kemi zbritur Zbritje Ka arritur

نَرِثُ* نُوحٌ * اِذْنٌ * اِذْنًا * اُذِنُوا * نُؤْمِنْ * آمِنُوا*

Trashëgojmë Nuha a.s. Leje Leje Janë lejuar Besojmë Besoni

جَنَنَ * جِنٌّ * جِنِينٌ * جَانٌّ * جُنُونٌ * نُقْرأُ*

Është çmendur Xhini Embrioni Xhinët Çmenduri Lexojmë

سَنَّ * سَنٌّ * مُسِنٌّ * سَكَنَا* سَكَنُوا* فَنٌّ*

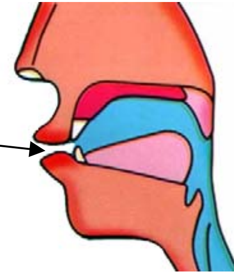
نُدْرِكُ*

Ka kalu vite vitet I moshuar Kanë banu (ata dy) Kanë banuar Arti Kuptojmë

عَنْ * عَنَّا * عَنِّى * عَنْكُمْ * عِنْدَكُمْ * عِنْدَنَا*

Prej Prej nesh Prej meje Prej jush Te ju Te ne

V – و

Shkronja و – V theksohet duke i bashkuar buzët dhe duke tërhjekur frymë nga fundi i fytit dhe duke e liruar nga mesi i buzëve.

- Është shkronjë e lehtë.
- Është shkronjë buzore.

Ve	Vi	Vu

وُ	وِ	وَ

Vaa	Vii	Vuu

وُوا	وِى	وَا

V	Kavvi

قَوِّ	وْ

Ven	Vin	Vun

وٌ	وٍ	وًا

	و	Në fillim
	ـو	Në mes
	ـو	Në fund

و

و ـو ـو

اَوْ * وِبْرٌ * وِتْرٌ * تَوْرَاتٌ * وَرَثَ *وَارِثٌ*وَرَاءَ *

Pas Trashëgimtar Ka trashëgu Tevrati Tek Briri Ose

وَجَدَ * وَاجِدٌ*وَجَبَ*وَاجِبٌ*وُجِبَ*وَهُوَ وَاحِدٌ*

Ai është një Është bë obligim Obligim E ka bë obligim Gjatësi E ka gjetur

وَدَّ * اَوُدُّ * نُوَدُّ * وَادٍ * بِوَادٍ * دَاوُودَ*

Davudi Në luginë Lugina Dëshirojmë Dëshiroj Ka dëshiru

اِرْوِ * رَوَا * رَوُوا *وَزِنَ*وَازِنٌ*وَزْنٌ*زُوِّدَ*

Është shtuar Peshorja Peshuesi Ka peshu Kanë transmetu Kanë transmetu Transmeto

وَسْوَسَ * وَسْوَاسٍ * وَسْوَاسٌ * تُسَوِّ*

Barazo Vesveseli Ai i cili fut huti Vesvese

غَوَا * غَاوٍ* وَفَّا * قَوِّ * قُوَاتٌ * نُقَوِّى*

E forcojmë Forcat Forcoje E ka kryer Tepruesi E ka tepru

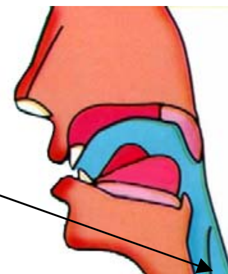
نَوْمٌ * قَوْمٌ * لَوْنٌ * نَوِّرْ * اَنْوَارٌ *

Dritat Ndriço Ngjyra Populli Gjumi

وَالِدٌ * وَالٍ * مَوْلَى * مُتَوَلِّى * اَتَوَلَّى*

E marr për sipër Mutevel-li Mbrojtësi im Udhëheqës Babai

H - هـ

Shkronja هـ - H theksohet duke e ulur gjuhën poshtë dhëmbëve të poshtëm kështu që gjuha tërhiqet në tërësi ndërsa prej pjesës së poshtme dhe thellësis së fytit të del frymë tingëlluese.

- Është shkronjë fytore
- Është shkronjë e lehtë

				هُ	هِ	هَ
He	Hi	Hu				

				هُوا	هِى	هَا
Haa	Hii	Huu				

			بَهَّ	هْ
H	Behhe			

				هٌ	هٍ	هًا
Hen	Hin	Hun				

	هـ	Në fillim
	ـهـ	Në mes
	ـه	Në fund

ه

ـه ـهـ هـ

هُوَ * هُمَا * هُمْ * هِيَ * هُنَّ * هُنَا * هُنَاكَ * هُنَالِكَ *

Aty afër Atje Këtu Ato Ajo Ata Ata dy Ai

هَلْ * مِنْهُ * اَنَّهُنَّ * بِهِنَّ * هَمٌّ *

Brengë Me ato Vërtetë ato Prej tij A?

لَهُ * بِهِ * مَعَهُ * عِنْدَهُ * خَلَقَهُ * جَعَلَهُ * جَعَلْنَاهُ *

E kemi bë E ka bë E ka krijuar Te ai Me atë Me të I tij

وَهَبَهُ * وَاهِبٌ * وَهَّابٌ * بِوَهَّابٍ *

Me bujarin Bujar Dhurues I ka dhuru atij

هَرَبَ * هَارِبٌ * خَلَقْتَهُ * اَمَرْتَهُ * مَهَّلْتُهَا *

I kam dhënë rast asaj E ka urdhëru E ke krijuar Ikësi Ka ikur

رَدَّهُ * رَدَّهَا * تُرَدْهُ * نُرِيدُهَا * اُرِيدُهَا * نُرِيدُهُنَّ *

I dëshirojmë ato E dëshiroj atë E dëshirojmë atë Me kthy atë E ka kthy atë E ka kthy atë

اَهْلٌ * سَهَّلَهُ * اَهَّلَهُ * اَهْلًا وَ سَهْلًا * مَهِّلْهُ *

Jepi rast (shans) Mirë se na keni ardhur E ka profesionalizu E ka lehtësu atë Familje

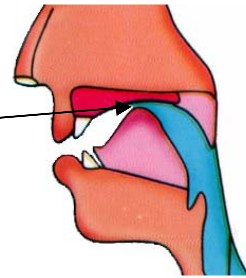
دَرَسَهُ * اَحصَىهُ * اَمْرَضَهُ * اِنَّهُ * مَهَّلْتُهُ *

I ka dhënë rast atij Vërtet ai E ka sëmu E ka veçuar E ka mësuar

دَعْهُ * اُدْعُهُ * فَرِّقْهُ * دَرَكَهُ * لَدُنْهُ * مَهَّلْتُمْ *

I kanë dhënë rast atyre Te ai E ka kuptuar atë Ndaje atë Thirre atë Lere atë

J – ي

Shkronja ي – J theksohet nga pjesa e epërme e fytit duke takuar pjesën e poshtme të gjuhës me qiellzën e epërme..

- Është shkronjë e lehtë.
- Mundë të nxirret edhe nga pjesa e poshtme e fytit.

Je	Ji	Ju

يُ	يِ	يَ

Jaa	Jii	Juu

يُوا	يِى	يَا

J	Ejjun

اَيٌّ	يْ

Jen	Jin	Jun

يٌ	يٍ	يًا

	يـ	Në fillim
	ـيـ	Në mes
	ـي	Në fund

ي

ـي ـيـ يـ

يَدٌ * يَدَيْهِ * يَدَيَّ * يَدَوِيٌّ * يَدَايَ * اَيْدِينَا *

Duart tona Dy duart e mia Punë dore Duart e mia Para dy duarve të tij Dora

اَيٌّ * اَيًّا * اَيٍّ * بِاَيٍّ * اَيُّنَا * اَيُّهُمْ * اَيُّهُنَّ * آيَاتٌ *

Ajete Cila prej tyre Cili prej tyre Cili nga ne Me cilin Cilin Cilën Cili

حَيٌّ * حَيُّوا * يُحْيِي * يُمِيتُ * مَيِّتٌ * تَحِيَّةٌ *

Përshëndetje I vdekur I bën të vdesin I ngjallë Përshëndetni I Gjallë

حَيَّيْنَا * اَحْيَيْنَا * يُحَيُّوكَ * يُحَيُّوكُمْ * حُيِّيْتُمْ *

Jeni përshëndetur Ju përshëndesim Të përshëndesim E kemi ngjallur E kemi ngjallë

رُوِيَ * يَرْوِى * زَيْدٌ * زِيَادَةٌ * زُيِّدَ * آيَةٌ *

Ajet Është shtuar Shtesë Zejdi Transmeton Është transmetuar

زَيَّنَ * زُيِنَ * اُزَيِّنُ * نُزَيِّنُ * اَيَّامٌ * آيَتَيْنِ *

Dy ajete Ditë E stolisim E stolisi Është stolisur E ka stolisur

خَشِيَهُ * ضَيْفٌ * صَيْفٌ * قَيُّومْ * لَيِّنٌ *

I butë I Përgjithmonshëm Vera Miku E ka frigu atë

بَيِّنَ * وَلِيٌّ * وَلِيِّى * بِوَلِيٍّ * وَلِيًّا *

Udhëheqësin Me udhëheqësin Udhëheqësi im Udhëheqësi E ka shpjegu

اِيَّاهُ * اِيَّاهُمَا * اِيَّاهُمْ* اِيَّاهَا * اِيَّاهُمَا * اِيَّاهُنَّ

Atyre (gj.f.)   Atyre (dyjave)   Asaj   Atyre   Atyre (dyve)   Atij

اِيَّاكَ * اِيَّاكُمَا * اِيَّاكُمْ * اِيَّايَ * اِيَّانَا *

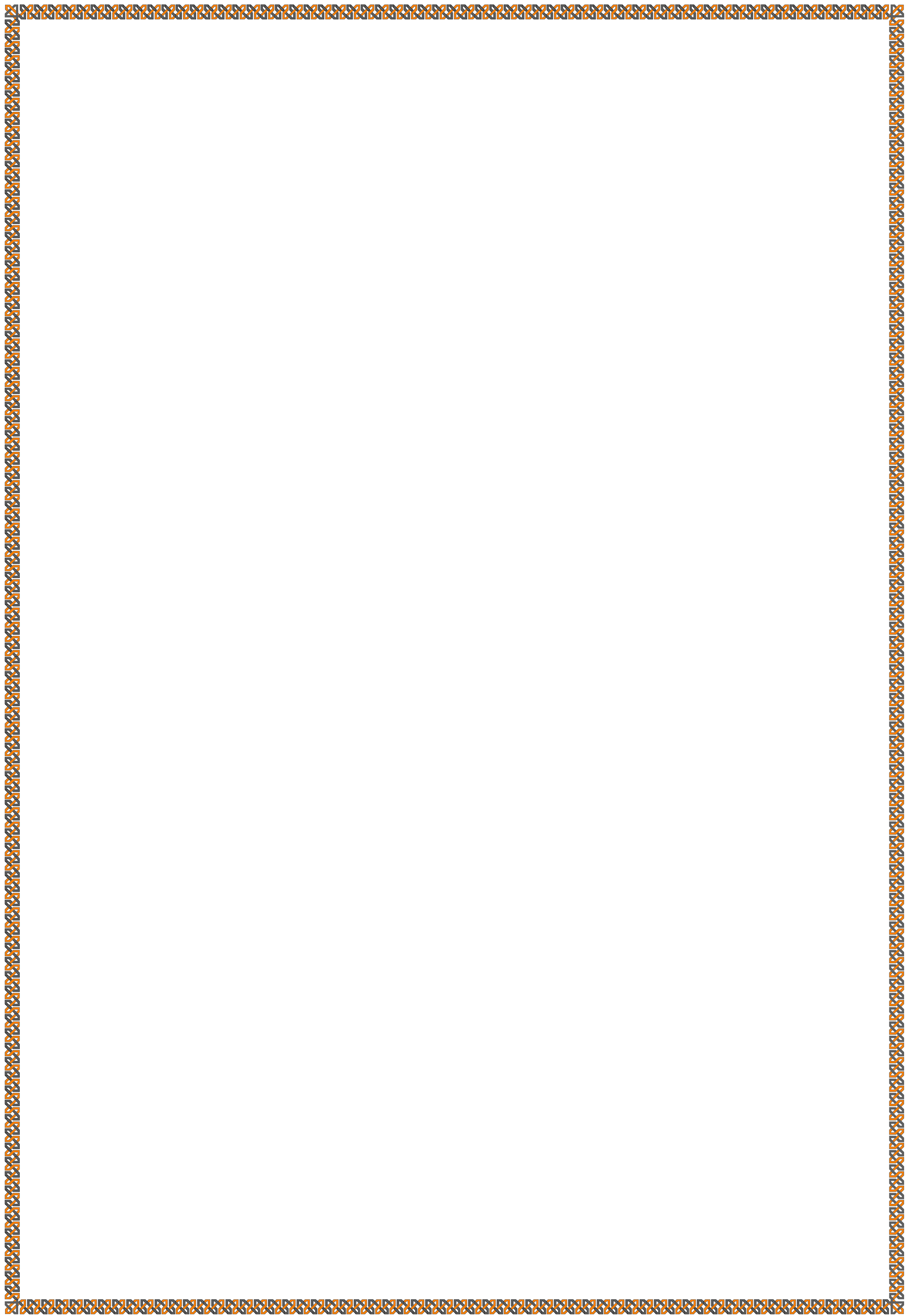
Neve   Mua   Juve   Juve (dyve)   Ty

قُلْ هُوَ اللهُ اَحَدٌ * اللهُ الصَّمَدُ *

لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ *

وَ لَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا اَحَدٌ *

KAPITULLI I DYTË

Në gjuhën shqipe kemi shkronjat e shtypit dhe shkronjat e shkrimit. Shkronjat e shtypit nuk lidhen në mes vete por shkruhen ndaras, ndërsa shkronjat e shkrimit lidhen në mes vete. Kështu gjuha arabe ka shkronjat të cilat lidhen me shkronjat tjera dhe shkronjat të cilat nuk lidhen. Pasi që gjuha arabe shkruhet dhe lexohet prej të djathtës në drejtim të së majtës, atëherë mund të themi se shkronjat të cilat nuk lidhen me shkronjat tjera nga e majta, shkronjat tjera nga e djathta lidhen me ta. Pra, për nga lidhja e shkronjave, shkronjat në gjuhën arabe ndahen në:

1. Shkronjat të cilat nuk lidhen me shkronjat tjera, dhe
2. Shkronjat të cilat lidhen me shkronjat tjera.

- **Shkronjat të cilat nuk lidhen me shkronjat tjera janë:**

ا د ذ ر ز و

- **Shkronjat të cilat lidhen me shkronjat tjera janë:**

ب ت ث ج ح خ س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن ه ي

Përpos kësaj, edhe fjalët në gjuhën arabe lidhen. Lidhja e fjalëve në gjuhën arabe bëhet në dy forma:

1. Lidhja e fjalëve me **es-Sukun** e që quhet - Idh-haru Kamerije dhe
2. Lidhja e fjalëve me **et-teshtid** e që quhet - Idgamu Shemsije.

Fjalët të cilat shkronjat e para i kanë prej shkronjave të Idh-haru Kamerije bëhet lidhja me një elif (ا) i cili nuk lexohet, eventualisht me dy elifa (ا, ا), pastaj shkronja L (ل), dhe fillon fjala me germën e vokalizar (El-Fet'hatu, Dame-tu, Kesre-tu).

Fjalët të cilat shkronjat e para i kanë prej shkronjave të Idgamu Shemsije bëhet lidhja më e fortë pra me dy elifa (ا, ا), të cilat elifa nuk lexohen por shërbejnë vetëm si urë kaluese për lidhjen e fjalëve dhe pastaj lexohet shkronja e dyfishuar, pra teshtidi dhe quhet lidhje me teshtid (me përforcues).

Shkronjat e **Idh-harul Kamerije** (pra lidhjes së lehtë të fjalëve) janë 14:

ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و ه ي

Shkronjat e **Idgamu Shemsije** (pra lidhjes së fortë të fjalëve) janë 14:

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن

LIDHJA E FJALËVE

Ed-Dadu	اَلضَّادُ	ض	El-Elif	اَلْأَلِفُ	ا
Et-Tau	اَلطَّاءُ	ط	El-Bau	اَلْبَاءُ	ب
Edh-Dhau	اَلظَّاءُ	ظ	Et-Tau	اَلتَّاءُ	ت
El-Ajnu	اَلْعَيْنُ	ع	Eth-Thau	اَلثَّاءُ	ث
El-Gajnu	اَلْغَيْنُ	غ	El-Xhijmu	اَلْجِيمُ	ج
El-Fau	اَلْفَاءُ	ف	El-Hau	اَلْحَاءُ	ح
El-Kafu	اَلْقَافُ	ق	El-Hau	اَلْخَاءُ	خ
El-Kafu	اَلْكَافُ	ك	Ed-Dalu	اَلدَّالُ	د
El-Lamu	اَللَّامُ	ل	Edh-Dhalu	اَلذَّالُ	ذ
El-Mimu	اَلْمِيمُ	م	Er-Rau	اَلرَّاءُ	ر
En-Nunu	اَلنُّونُ	ن	Ez-Zau	اَلزَّاءُ	ز
El-Vavu	اَلْوَاوُ	و	Es-Sijnu	اَلسِّينُ	س
El-Hau	اَلْهَاءُ	ه	Esh-Shijnu	اَلشِّينُ	ش
El-Jau	اَلْيَاءُ	ي	Es-Sadu	اَلصَّادُ	ص

Prej dele	مِنَ الضَّأْنِ	Prej toke	مِنَ الْأَرْضِ
Prej balte	مِنَ الطِّينِ	Prej dere	مِنَ الْبَابِ
Prej hije	مِنَ الظِّلِّ	Prej dheu	مِنَ التُّرَابِ
Prej burimeve	مِنَ الْعُيُونِ	Prej Kau	مِنَ الثَّوْرِ
Prej pluhuri	مِنَ الْغُبَارِ	Prej gjarpëri	مِنَ الْحِيَاتِ
Prej goje	مِنَ الْفَمِّ	Prej Vizës	مِنَ الْخَطِّ
Prej zemrës	مِنَ الْقَلْبِ	Prej Hurisë	مِنَ الْحُورِ
Prej qeni	مِنَ الْكَلْبِ	Prej shtëpisë	مِنَ الدَّارِ
Prej qumshti	مِنَ اللَّبَنِ	Prej mizës	مِنَ الذُّبَابِ
Prej aeroporti	مِنَ الْمَطَارِ	Prej orizit	مِنَ الرُّوزِ
Prej zjarri	مِنَ النَّارِ	Prej të kollliturit	مِنَ الزُّقَامِ
Prej trëndafili	مِنَ الْوَرْدَةِ	Prej qiellit	مِنَ السَّمَاءِ
Prej Pulëbardhe	مِنَ الْهُدْهُدِ	Prej diellit	مِنَ الشَّمْسِ
Prej dore	مِنَ الْيَدِ	Prej gjoksit	مِنَ الصَّدْرِ

HUMBJA E GJATËSISË PËR SHKAK TË LIDHJEVE TË FJALËVE

Zanoret e gjata çfuqizohen, me një fjalë e humbin gjatësinë e tyre kur ndodhë që dy fjalë lidhen mes vehte pa marrë parasysh ajo lidhje bëhet me sukun apo me teshtid. Kështu që duhet tejkaluar edhe ا edhe و edhe ى sepse këta shërbejnë vetë si urë kaluese apo për lidhjen deri te bashtingllorja gjegjësisht te shkronja e parë e fjalës tjetër.

ا	مَالْأَرْضُ	فِى الْأَرْضِ	عَلَى الْأَرْضِ	قَالُوالْأَرْضَ
ب	مَالْبَابُ	فِى الْبَابِ	عَلَى الْبَابِ	قَالُوالْبَابَ
ت	مَالتُّرَابُ	فِى التُّرَابِ	عَلَى التُّرَابِ	قَالُوالتُّرَابَ
ث	مَالْثَّعَلَبُ	فِى الثَّعَلَبِ	عَلَى الْثَّعَلَبِ	قَالُوالْثَّعَلَبَ
ج	مَالْجَبَلُ	فِى الْجَبَلِ	عَلَى الْجَبَلِ	قَالُوالْجَبَلَ
ح	مَالْحِمَارُ	فِى الْحِمَارِ	عَلَى الْحِمَارِ	قَالُوالْحِمَارَ
خ	مَالنَّخِيلُ	فِى النَّخِيلِ	عَلَى النَّخِيلِ	قَالُوالنَّخِيلَ
د	مَالدُّنْيَا	فِى الدُّنْيَا	عَلَى الدُّنْيَا	قَالُوالدُّنْيَا
ذ	مَالذِّنْبُ	فِى الذِّنْبِ	عَلَى الذِّنْبِ	قَالُوالذِّنْبَ
ر	مَالرَّمْلُ	فِى الرَّمْلِ	عَلَى الرَّمْلِ	قَالُوالرَّمْلَ
ز	َ الزُّبُورُ	فِى الزُّبُورِ	عَلَى الزُّبُورِ	قَالُوالزُّبُورَ
س	َ السَّرِيرُ	فِى السَّرِيرِ	عَلَى السَّرِيرِ	قَالُوالسَّرِيرَ

ش مَالشَّمْسُ	فِى الشَّمْسِ	عَلَى الشَّمْسِ	قَالُوالشَّمْسَ
صمَالصِّرَاطُ	فِى الصِّرَاطِ	عَلَى الصِّرَاطِ	قَالُوالصِّرَاطَ
ض مَالضُّبُّ	فِى الضُّبِّ	عَلَى الضُّبِّ	قَالُوالضُّبَّ
ط مَالطُّورُ	فِى الطُّورِ	عَلَى الطُّورِ	قَالُوالطُّورَ
ظ مَالظِّلُّ	فِى الظِّلِّ	عَلَى الظِّلِّ	قَالُوالظِّلَّ
ع مَالْعَيْنُ	فِى الْعَيْنِ	عَلَى الْعَيْنِ	قَالُوالْعَيْنَ
غ مَالْغُبَارُ	فِى الْغُبَارِ	عَلَى الْغُبَارِ	قَالُوالْغُبَارَ
ف مَالْفِيلُ	فِى الْفِيلِ	عَلَى الْفِيلِ	قَالُوالْفِيلَ
ق مَالْقَمَرُ	فِى الْقَمَرِ	عَلَى الْقَمَرِ	قَالُوالْقَمَرَ
ك مَالْكَلْبُ	فِى الْكَلْبِ	عَلَى الْكَلْبِ	قَالُوالْكَلْبَ
ل مَالَّبَنُ	فِى الَّبَنِ	عَلَى الَّبَنِ	قَالُوالَّبَنَ
م مَالْمَالُ	فِى الْمَالِ	عَلَى الْمَالِ	قَالُوالْمَالَ
ن مَالنَّارُ	فِى النَّارِ	عَلَى النَّارِ	قَالُوالنَّارَ
و مَالْوَرْدَةُ	فِى الْوَرْدَةِ	عَلَى الْوَرْدَةِ	قَالُوالْوَرْدَةَ
ه مَالْهُدْهُدْ	فِى الْهُدْهُدْ	عَلَى الْهُدْهُدْ	قَالُوالْهُدْهُدْ
ى مَالْيَدُ	فِى الْيَدِ	عَلَى الْيَدِ	قَالُوالْيَدَ

SHKRONJAT E RËNDA	SHKRONJAT E LEHTA
A عَ عِ عُ عَا عِی عُو	**A** اَ اِ اُ آ اِی اُو
Ta طَ طِ طُ طَا طِی طُو	**Te** تَ تِ تُ تَا تِی تُو
Da ضَ ضِ ضُ ضَا ضِی ضُو	**De** دَ دِ دُ دَا دِی دُو
Dha ظَ ظِ ظُ ظَا ظِی ظُو	**Dhe** ذَ ذِ ذُ ذَا ذِی ذُو
Sa صَ صِ صُ صَا صِی صُو	**Se** سَ سِ سُ سَا سِی سُو
Ka قَ قِ قُ قَا قِی قُو	**Ke** كَ كِ كُ كَا كِی كُو
Hi خاَ خِی خُو **Ha** حَا حِی حُو **He** هَا هِی هُو	**Hi** خَ خِ خُ **Ha** حَ حِ حُ هَ هِ هُ **He**

ZANORJA E GJATË "A" NË FUND TË FJALËS

رَآ	رَاَى
اَبَا	اَبَى
اَتَا	اَتَى
غُثَا	غُثَى
رَجَا	رَجَى
اَوْحَا	اَوْحَى
سَخَّا	سَخَّى
هُدَا	هُدَى
اَذَا	اَذَى
اَرَا	اَرَى
اَزَّا	اَزَّى
مُوسَا	مُوسَى
مَشَا	مَشَى

مَضَا	مَضَى
يَتَمَطَّا	يَتَمَطَّى
تَلَظَّا	تَلَظَّى
نَفَا	نَفَى
طَغَا	طَغَى
كَفَا	كَفَى
رَقَّا	رَ ◌َقَى
بَكَا	بَكَى
اَوْلَا	اُولَى
رَمَا	رَمَى
اَغْنَا	اَغْنَى
سِوَا	سِوَى
نَهَا	نَهَى

مَصَى	مَصَا			

DALLIMI NË MES ZANOREVE TË GJATA DHE ZANOREVE TË SHKURTA

آنٌ – إِنَّ	اِيلَ – اَيْنَ	اُوبَ – اَوْلَى
بَابٌ – بِاَبٍ	بِيعَ – بَيْتٌ	بُورَ – بَوْتٌ
تَابَ – تَاَزَ	تِيبَ – تَيْبَ	تُوبَ – تَوْبَ
ثَابَ – ثَاَرَ	ثِيبَ – ثَيْبٌ	ثُوبَ – ثَوْبٌ
جَاءَ – جَأْجٌ	جِيئَ – جَيْلٌ	جُوعٌ – جَوْلٌ
حَابَ – حَاَبَ	حِيلٌ – حَيْلٌ	حُورٌ – حَوْنٌ
خَانَ – خَاَنَ	خِيلَ – خَيْلٌ	خُوبٌ – خَوْبٌ
رَانَ – رَاَبٌ	دِينٌ – دَيْنٌ	دُورَ – جَوْرٌ
ذَاقَ – ذَأْرٌ	ذِيمَ – ذَيْلٌ	ذُوقَ – ذَوْرٌ
رَامَ – رَأْثَ	رِيمٌ – رَيْبٌ	رُومَ – رَوْدَ
زَالَ – زَاَلَ	زِيلَ – زَيْلٌ	زُولَ – زَوْلٌ
سَالَ – سَاَلَ	سِيلَ – سَيْلٌ	سُولَ – سَوْلٌ
شَابٌ – شَاَلَ	شِيبَ – شَيْبٌ	شُوبَ – شَوْلٌ

صَارَ – صَاَصَ	صِيرَ – صَيْرٌ	صُورٌ – صَوْلٌ
ضَالٌ – ضَأْنٌ	ضِيلَ – ضَيْرَ	ضُولٌ – ضَوْلٌ
طَابَ – طَاَنَ	طِيبَ – طَيْبَ	طُوبَ – طَوْبٌ
ظَالَ – ظَأْلَ	ظِيلَ – ظَيْلٌ	ظُولَ – ظَوْلٌ
عَابَ – عَاَبَ	عِيبَ – عَيْبٌ	عُوبَ – عَوْرٌ
غَابَ – غَاَبَ	غِيبَ – غَيْبٌ	غُوبَ – غَوْرٌ
فَاتَ – فَأْرٌ	فِيلٌ – فِيَلَ	فُولٌ – فَوْتٌ
قَالَ – قَأْكَ	قِيلَ – قَيْدٌ	قُودَ – قَوْلٌ
كَانَ – كَأَنَّ	كِيلٌ – كَيْدٌ	كُونَ – كَوْنٌ
لَاذَ – لِأَنَّ	لِيرٌ – لَيْتَ	لُوبٌ – لَوْنٌ
مَالَ – مَاَوَ	مِيلٌ – مَيْتٌ	مُوسَى – مَوْلٌ
نَالَ – نَأْتِ	نِيلْ – نَبْتٌ	نُورٌ – نَوْمٌ
وَالَ – وَاِنْ	وِيبْ – وَيْلٌ	وُودَ – وَوْرٌ
هَابَ – هَاَبَ	هِيبَ – هَيْتَ	هُوبَ – هَوْبٌ
يَابَ – يَإِسَ	يِيبَ – يَيْبَ	يُولٌ – يَوْمٌ

سُورَةُ الفِيلِ مَكِّيَّة (١٠٥)
وآياتها خمس

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَٰبِ ٱلْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
فِى تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِم
بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍۭ ﴿٥﴾

سُورَةُ قُرَيْشٍ مَكِّيَّة (١٠٦)
وآياتها أربع

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لِإِيلَٰفِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾ إِۦلَٰفِهِمْ رِحْلَةَ ٱلشِّتَآءِ
وَٱلصَّيْفِ ﴿٢﴾ فَلْيَعْبُدُوا۟ رَبَّ هَٰذَا ٱلْبَيْتِ ﴿٣﴾ ٱلَّذِىٓ
أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍۭ ﴿٤﴾

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

ELEM TE**R**EKEJFE FE**A**LE **R**ABBUKE
BI E**S-H**ABIL FII*I*L
ELEM JEXH'**A**L KEJDEHUM FI*I* TEDLI*III*L
VE E**R**SELE **A**LEJHIM **T**AJ**R**EN EBABI*III*L
TE**R**MI*I*HIM BI **H**IXHA*A***R**ETIN MIN SIXH-XHI*III*L
FE XHE**A**LEHUM KE **AS**FIN MEëKULë.

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

LI I*I*LA*A*FI **K**UREJ*JJ*SH
I*I*LA*A*FIHIM RI**H**LETESH-SHITAAI VE**S-S**AJ*JJ*F
FEL JE**A'**BUDU*U* RABBE HAADHEL BEJJT
EL LEDHI*I* E**T**'**A**MEHUM MIN XHUU**I**N]
VE A*A*MENEHUM MIN **H**AUFë.

١٠٧ سُورَةُ الماعون مكيّة
وآياتها سبع

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَرَءَيْتَ ٱلَّذِى يُكَذِّبُ بِٱلدِّينِ ﴿١﴾ فَذَٰلِكَ ٱلَّذِى يَدُعُّ
ٱلْيَتِيمَ ﴿٢﴾ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ﴿٣﴾ فَوَيْلٌ
لِّلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾ ٱلَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾
ٱلَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ ٱلْمَاعُونَ ﴿٧﴾

١٠٨ سُورَةُ الكوثر مكيّة
وآياتها ثلاث

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ ٱلْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ ﴿٢﴾
إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ ٱلْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

ERE EJTEL-LEDHI*I*
JUKEDH-DHIBU BID-DI*II*JNë
FEDHA*A*LIKEL LEDHI*I*
JEDU'**U**L JETI*I*JMë
VE LA*A* JE**H**U**DD**U
ALA*A* **T**A'**A**AMIL MISKI*III*Në
FE VEJLUN LIL MU**S**AL-LI*I*NEL-LEDHI*I*NE
HUM **A**N **S**ALA*A*TIHIM SA*A*HU*UU*Në
EL-LEDHINE HUM JU**R**A*AAA*U*UUU*Në
VE JEMNE'**U***U*NEL MA*A***'U***UU*Në

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

IN-NA*AA* E**AT**AJNAAKEL KEVTHER
FE**S**AL-LI LI**R**ABBIKE VEN**H**A**R**
INNE SHAANIEKE HUVEL EBTER

سُورَةُ الكافرون مكيّة ١٠٩
وآياتها ست

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١﴾ لَآ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾
وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَآ أَنَا۠ عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ ﴿٤﴾
وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِىَ دِينِ ﴿٦﴾

سُورَةُ النصر مدنيّة ١١٠
وآياتها ثلاث

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَآءَ نَصْرُ ٱللَّهِ وَٱلْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ ٱلنَّاسَ يَدْخُلُونَ
فِى دِينِ ٱللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَٱسْتَغْفِرْهُ ۚ
إِنَّهُۥ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL JA*AA* EJJUHEL KA*A*FIRU*UUU*Në
LA*AAA* E**A**BUDU MA*A* TE**A**BUDU*U*Në
VE LA*AAA* ENTUM **A**ABIDU*U*NE MA*A* E**A**BUD
VE LA*AAA* ENE **A**ABIDUN MA*A* **A**BEDTUM
VE LA*AAA* ENTUM A*A*BIDUUNE MA*A* E**A**BUD
LEKUM DI*I*JNUKUM VE LIJE DI*I*JNë.

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

IDHA*A* XHA*AAA*E
NE**S**RULL-LLA*A*HI VEL FET'**H**
VE RE EJTEN-NA*A*SE JED'**H**ULU*U*NE
FI*I* DI*I*JNIL-LA*A*HI EFVA*A*XHA**A**
FESEBBIH BI**H**AMDI RABBIKE VESTE**G**FIRH
IN-NEHU*U* KA*A*NE TEVVA*A*BA*A*

سُورَةُ المَسَدِ مَكِّيَّة (١١١)
وآياتها خمس

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَآ أَبِى لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُۥ وَمَا
كَسَبَ ﴿٢﴾ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَٱمْرَأَتُهُۥ حَمَّالَةَ
ٱلْحَطَبِ ﴿٤﴾ فِى جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍۭ ﴿٥﴾

سُورَةُ الإِخْلَاصِ مَكِّيَّة (١١٢)
وآياتها أربع

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ
يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ ﴿٤﴾

سُورَةُ المَسَدِ مَكِّيَّة ١١١
وآياتها خمس

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَآ أَبِى لَهَبٍ وَتَبَّ ۝١ مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُۥ وَمَا
كَسَبَ ۝٢ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝٣ وَٱمْرَأَتُهُۥ حَمَّالَةَ
ٱلْحَطَبِ ۝٤ فِى جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍۭ ۝٥

سُورَةُ الإخلاص مَكِّيَّة ١١٢
وآياتها أربع

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ۝١ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ
يُولَدْ ۝٣ وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ ۝٤

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

TEBBET JEDA*AAA* EBI*I* LEHEBIN VETEBBë
MA*A* **A**GNA*A* **A**NHU MA*A*LUHU*U* VE MA*A* KESEB
SE JE**S**LA*A* NA*A***R**EN DHA*A*TE LEHEBë
VEM**R**EETUHU*U* **H**AMMA*A* LETEL **H**ATABë
FI*I* XHI*I*DIHA*A* **H**ABLUN MIN MESEDë

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL HUVALLA*A*HU E**H**ADë
ALLA*A*HUS-**S**AMEDë
LEM JELIDë
VE LEM JU*U*LEDë
VE LEM JEKUN LEHU*U*
KUFUVEN E**H**ADë

١١٣ سُورَةُ الفَلَقِ مَكِّيَّة
وآياتها خمس

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ﴿١﴾ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى ٱلْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

١١٤ سُورَةُ النَّاسِ مَكِّيَّة
وآياتها ست

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَٰهِ
ٱلنَّاسِ ﴿٣﴾ مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ ٱلَّذِى يُوَسْوِسُ
فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ ﴿٥﴾ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴿٦﴾

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL E**U***U*DHU BIRABBIL FELE**K**ë
MIN SHERRRRI MA*A* **H**ALE**K**ë
VE MIN SHERRRRI GA*A*SI**K**IN IDHA*A* VE**K**ABë
VE MIN SHERRRRI NEFFA*A*THA*A*TI FIL **UK**ADë
VE MIN SHERRRRI **H**A*A*SIDIN IDHA*A* **H**ASEDë

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL E**U***U*DHU BI **R**ABBIN-NA*AAA*S
MELIKIN-NA*AAA*S
ILA*A*HIN-NA*AAA*S
MIN SHERRRRIL VESVA*A*SIL **H**AN-NA*AAA*S
EL-LEDHI*I* JUVESVISU
FII **S**UDU*U*RIN-NA*AAA*S
MINEL XHIN-NETI VEN-NA*AAA*S.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ١
ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٢ ٱلرَّحْمَٰنِ
ٱلرَّحِيمِ ٣ مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ ٤
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٥
ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ٦ صِرَٰطَ
ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ ٧

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

EL**H**AMDU LIL-LAAHI **R**ABBIL '**A**ALEMIIN.
E**RR**-**RR**AHMAANI**RR**-**RR**AHIIM.
MAALIKI JEVMID-DIIN.
IJJAAKE NE**A**BUDU VE IJJAAKE NESTE'**I**IN.
IHDINE**SS**IRAA**T**AL MUSTE**K**IIM.
SIRAA**T**AL-LEDHIINE EN'**A**MTE '**A**LEJHIM.
GAJRIL MEG**D**UUBI '**A**LEJHIM VELE**D**-**D**AAAAL-LIIIIN.

DUAJA E JAA SIIN -it

Bismil-lahirr-rrahmanirr-rrahim

Elhamdu lil-lahil-ledhi nezzelel furkane 'ala 'abdihi lijekune lil 'alemine nedhira.

All-llahumme-xh'alil Kur'ane lena fiddunja karinen ve fil kijameti shefi'an ve 'ales-sirati nuren ve ilel hajrati kul-liha delilen ve imama.

All-llahumme bel-lig ve evsil thevabe ma kareënahu ba'del kabuli minna hedijjeten ila ruhi sejjidina Muhammedin sal-lall-llahu 'alejhim exhme'in.Ve ila ervahi abaina ve ummehatina ve ehavatina ve ihvetina ve evladina ve akribaina ve esdikaina ve li ustadhina ve li xhemi'il muëminine vel muëminat. Va'fu 'anna ja kerim! Vestexhib du'aena birahmetike ja erhamerr-rrahimin! Vel hamdu lil-lahi rabbil 'alemin.

سُورَةُ يسٓ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يسٓ ١ وَٱلْقُرْءَانِ ٱلْحَكِيمِ ٢ إِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ٣ عَلَىٰ
صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ٤ تَنزِيلَ ٱلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ٥ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّآ
أُنذِرَ ءَابَآؤُهُمْ فَهُمْ غَٰفِلُونَ ٦ لَقَدْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَىٰٓ أَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٧ إِنَّا جَعَلْنَا فِىٓ أَعْنَٰقِهِمْ أَغْلَٰلًا فَهِىَ إِلَى
ٱلْأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ ٨ وَجَعَلْنَا مِنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَٰهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ٩ وَسَوَآءٌ
عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ١٠ إِنَّمَا تُنذِرُ
مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلذِّكْرَ وَخَشِىَ ٱلرَّحْمَٰنَ بِٱلْغَيْبِ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ١١ إِنَّا نَحْنُ نُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ
مَا قَدَّمُوا۟ وَءَاثَٰرَهُمْ ۚ وَكُلَّ شَىْءٍ أَحْصَيْنَٰهُ فِىٓ إِمَامٍ مُّبِينٍ ١٢

SURETU JA SIN

Bismil-lahirr-rrahmanirr-rrahim

﴾**1**﴿ Jaa Siiiiiin. ﴾**2**﴿ Vel **K**ur'aanil **h**akiim. ﴾**3**﴿ Inneke leminel
murseliin. ﴾**4**﴿. '**A**laa **s**iraa**t**in muste**k**iim. ﴾**5**﴿ Tenziilel
'**A**ziizi**rr**-**rr**a**h**iim. ﴾**6**﴿ Litundhire **k**avmen maa undhire
aabaaaauhum fehum **g**aafiluun. ﴾**7**﴿ Le**k**ad **h**a**kk**al **k**avlu '**a**laa
ektherihim fehum laa juëminuun. ﴾**8**﴿ Innaa xhe'**a**lnaa fii
e**a**naa**k**ihim e**g**laalen fehije ilel edh**k**aani fehum mu**k**me**h**uun.
﴾**9**﴿ Ve xhe'**a**lnaa min bejni ejdiihim sedden ve min **h**alfihim
sedden fe e**g**shejnaahum fehum laa jub**s**iruun.
﴾**10**﴿ Ve sevaaaaun '**a**lejhim e endhertehum em lem tundhirhum
laa juëminuun. ﴾**11**﴿ Innemaa tundhiru menittebe'**a**dh-dhikre ve
hashije**rr**-**rr**ahmaane bil **g**ajbi febeshshirhu bime**g**firetin ve
exhrin keriim. ﴾**12**﴿ Innaa ne**h**nu nu**h**jil mevtaa ve nektubu maa
kaddemuu ve aathaarehum ve kul-le shej-in e**hs**ajnaahu fii
imaamin mubiin.

وَٱضۡرِبۡ لَهُم مَّثَلًا أَصۡحَٰبَ ٱلۡقَرۡيَةِ إِذۡ جَآءَهَا ٱلۡمُرۡسَلُونَ ١٣
إِذۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهِمُ ٱثۡنَيۡنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزۡنَا بِثَالِثٖ فَقَالُوٓاْ إِنَّآ
إِلَيۡكُم مُّرۡسَلُونَ ١٤ قَالُواْ مَآ أَنتُمۡ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُنَا وَمَآ أَنزَلَ
ٱلرَّحۡمَٰنُ مِن شَيۡءٍ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا تَكۡذِبُونَ ١٥ قَالُواْ رَبُّنَا يَعۡلَمُ إِنَّآ
إِلَيۡكُمۡ لَمُرۡسَلُونَ ١٦ وَمَا عَلَيۡنَآ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ ١٧
قَالُوٓاْ إِنَّا تَطَيَّرۡنَا بِكُمۡۖ لَئِن لَّمۡ تَنتَهُواْ لَنَرۡجُمَنَّكُمۡ وَلَيَمَسَّنَّكُم
مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٞ ١٨ قَالُواْ طَٰٓئِرُكُم مَّعَكُمۡۚ أَئِن ذُكِّرۡتُمۚ
بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ مُّسۡرِفُونَ ١٩ وَجَآءَ مِنۡ أَقۡصَا ٱلۡمَدِينَةِ رَجُلٞ
يَسۡعَىٰ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱتَّبِعُواْ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ٢٠ ٱتَّبِعُواْ مَن
لَّا يَسۡـَٔلُكُمۡ أَجۡرٗا وَهُم مُّهۡتَدُونَ ٢١ وَمَا لِيَ لَآ أَعۡبُدُ ٱلَّذِي
فَطَرَنِي وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ٢٢ ءَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً إِن
يُرِدۡنِ ٱلرَّحۡمَٰنُ بِضُرّٖ لَّا تُغۡنِ عَنِّي شَفَٰعَتُهُمۡ شَيۡـٔٗا وَلَا
يُنقِذُونِ ٢٣ إِنِّيٓ إِذٗا لَّفِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ٢٤ إِنِّيٓ ءَامَنتُ
بِرَبِّكُمۡ فَٱسۡمَعُونِ ٢٥ قِيلَ ٱدۡخُلِ ٱلۡجَنَّةَۖ قَالَ يَٰلَيۡتَ قَوۡمِي
يَعۡلَمُونَ ٢٦ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ ٱلۡمُكۡرَمِينَ ٢٧

﴾**13**﴿ Ve**d**rib lehum methelen e**s**-**h**aabel **k**arjeti idh xhaaaaehel
murseluun.
﴾**14**﴿Idh erselnaa ilejhimuthnejni fekedh-dhebuuhumaa
fe'**a**z-zeznaa bi thaalithin fe**k**aaluu innaa ilejkum murseluun.
﴾**15**﴿ **K**aaluu maa entum il-la besherun mithlunaa ve maa
enzele**rr**-**rr**a**h**maanu min shej-in in entum il-laa tekdhibuun.
﴾**16**﴿ **K**aaluu rabbunaa je**a**lemu inna ilejkum lemurseluun.
﴾**17**﴿ Ve maa '**a**lejnaa il-lel belaa**g**ul mubiin.
﴾**18**﴿ **K**aaluu innaa te**ta**jjernaa bikum le in lem tentehuu
lenerxhumennekum ve lejemes-sennekum minnaa '**a**dhaabun
eliim. ﴾**19**﴿ **K**aaluu **t**aaaairukum me'**a**kum e in dhukkirtum bel
entum **k**avmun musrifuun. ﴾**20**﴿ Ve xhaaaae min e**ks**al
mediineti rexhulun jes'**a**a **k**aale jaa **k**avmit-tebi'**u**l murseliin.
﴾**21**﴿ Ittebi'**u**u men la jes'elukum exhren ve hum muhteduun.
﴾**22**﴿ Ve maa lije laa e**a**budul-ledhii fe**t**arenii ve ilejhi
turxhe'**u**un. ﴾**23**﴿ E ette**h**idhu min duunihii aaliheten in
juridni**rr**-**rr**ahmaanu bi**d**u**rr**-**rr**in laa tu**g**ni '**a**nnii shefaa'**a**tuhum
shej-en ve laa jun**k**idhuun. ﴾**24**﴿ Innii idhen lefii **d**alaalin
mubiin. ﴾**25**﴿ Innii aamentu birabbikum fesme'**u**un.
﴾**26**﴿ **K**iiled-hulil xhennete **k**aale jaa lejte **k**avmii je**a**lemuun.
﴾**27**﴿ Bima **g**aferelii rabbii vexhe'**a**lenii minel mukremiin.

۞ وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ مِنۢ بَعۡدِهِۦ مِن جُندٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا
كُنَّا مُنزِلِينَ ٢٨ إِن كَانَتۡ إِلَّا صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ فَإِذَا هُمۡ خَٰمِدُونَ
٢٩ يَٰحَسۡرَةً عَلَى ٱلۡعِبَادِۚ مَا يَأۡتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُواْ بِهِۦ
يَسۡتَهۡزِءُونَ ٣٠ أَلَمۡ يَرَوۡاْ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّنَ ٱلۡقُرُونِ
أَنَّهُمۡ إِلَيۡهِمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ٣١ وَإِن كُلّٞ لَّمَّا جَمِيعٞ لَّدَيۡنَا مُحۡضَرُونَ
٣٢ وَءَايَةٞ لَّهُمُ ٱلۡأَرۡضُ ٱلۡمَيۡتَةُ أَحۡيَيۡنَٰهَا وَأَخۡرَجۡنَا مِنۡهَا حَبّٗا
فَمِنۡهُ يَأۡكُلُونَ ٣٣ وَجَعَلۡنَا فِيهَا جَنَّٰتٖ مِّن نَّخِيلٖ
وَأَعۡنَٰبٖ وَفَجَّرۡنَا فِيهَا مِنَ ٱلۡعُيُونِ ٣٤ لِيَأۡكُلُواْ مِن ثَمَرِهِۦ
وَمَا عَمِلَتۡهُ أَيۡدِيهِمۡۚ أَفَلَا يَشۡكُرُونَ ٣٥ سُبۡحَٰنَ ٱلَّذِي
خَلَقَ ٱلۡأَزۡوَٰجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلۡأَرۡضُ وَمِنۡ أَنفُسِهِمۡ
وَمِمَّا لَا يَعۡلَمُونَ ٣٦ وَءَايَةٞ لَّهُمُ ٱلَّيۡلُ نَسۡلَخُ مِنۡهُ ٱلنَّهَارَ
فَإِذَا هُم مُّظۡلِمُونَ ٣٧ وَٱلشَّمۡسُ تَجۡرِي لِمُسۡتَقَرّٖ لَّهَاۚ
ذَٰلِكَ تَقۡدِيرُ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡعَلِيمِ ٣٨ وَٱلۡقَمَرَ قَدَّرۡنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ
عَادَ كَٱلۡعُرۡجُونِ ٱلۡقَدِيمِ ٣٩ لَا ٱلشَّمۡسُ يَنۢبَغِي لَهَآ أَن تُدۡرِكَ
ٱلۡقَمَرَ وَلَا ٱلَّيۡلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِۚ وَكُلّٞ فِي فَلَكٖ يَسۡبَحُونَ ٤٠

﴿**28**﴾ Ve maa enzel naa '**a**laa **k**avmihii min be**a**dihii min xhundin mines-semaaaai ve maa kunnaa munziliin.

﴿**29**﴾ In kaanet il-laa **s**aj**h**aten vaa**h**ideten feidhaa hum **h**aamiduun. ﴿**30**﴾ Jaa **h**asreten '**a**lel '**i**baadi maa jeëtiihim min resuulin il-laa kaanuu bihii jestehziuun. ﴿**31**﴾ Elem jerev kem ehleknaa **k**ablehum minel **k**uruuni ennehum ilejhim laa jerxhi'**u**un. ﴿**32**﴾ Ve in kul-lun lemmaa xhemii'**u**n ledejnaa mu**hd**aruun. ﴿**33**﴾ Ve aajetun lehumul er**d**ul mejtetu e**h**jejnaahaa ve e**h**rexhnaa minhaa **h**abben feminhu jeëkuluun. ﴿**34**﴾ Vexhe'**a**lnaa fiihaa xhennaatin min ne**h**iilin ve e**a**naabin ve fexh-xhernaa fiihaa minel '**u**juun. ﴿**35**﴾ Li jeëkuluu min themerihii ve maa '**a**milet-hu ejdiihim efelaa jeshkuruun.

﴿**36**﴾ Sub**h**aanel-ledhii **h**alekal ezvaaxhe kul-lehaa mim-maa tunbitul er**d**u ve min enfusihim ve mim-maa laa je**a**lemuun. ﴿**37**﴾ Ve aajetun lehumul-lejlu nesle**h**u minhun-nehaare fe idhaa hum-mu**dh**limuun. ﴿**38**﴾ Vesh-shemsu texhrii limuste**k**a**rr**-**rr**in lehaa dhaalike te**k**diirul '**a**ziizil '**a**liim.

﴿**39**﴾ Vel **k**amere **k**addernaahu menaazile **h**attaa '**a**adekel '**u**rxhuunil **k**adiim. ﴿**40**﴾ Lesh-shemsu jenbe**g**ii lehaa en tudrikel **k**amere velel-lejlu saabi**k**un nehaari ve kul-lun fii felekin jesbe**h**uun.

وَءَايَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُم مِّن مِّثْلِهِۦ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمُ ٱتَّقُوا۟ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾
وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ
﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنُطْعِمُ مَن لَّوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِى
ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ
﴿٤٨﴾ مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ
﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَآ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾
وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ ٱلْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ
﴿٥١﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَا مَنۢ بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا ۜ هَٰذَا مَا وَعَدَ ٱلرَّحْمَٰنُ
وَصَدَقَ ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً
وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَٱلْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ
نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ ٱلْيَوْمَ فِى شُغُلٍ فَٰكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ وَأَزْوَٰجُهُمْ
فِى ظِلَٰلٍ عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ مُتَّكِـُٔونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا فَٰكِهَةٌ وَلَهُم
مَّا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَٰمٌ قَوْلًا مِّن رَّبٍّ رَّحِيمٍ ﴿٥٨﴾ وَٱمْتَٰزُوا۟ ٱلْيَوْمَ
أَيُّهَا ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ ۞ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ أَن لَّا
تَعْبُدُوا۟ ٱلشَّيْطَٰنَ ۖ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنِ ٱعْبُدُونِى ۚ
هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا ۖ
أَفَلَمْ تَكُونُوا۟ تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ
﴿٦٣﴾ ٱصْلَوْهَا ٱلْيَوْمَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾ ٱلْيَوْمَ نَخْتِمُ
عَلَىٰٓ أَفْوَٰهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَآ أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا۟
يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰٓ أَعْيُنِهِمْ فَٱسْتَبَقُوا۟
ٱلصِّرَٰطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَمَسَخْنَٰهُمْ
عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا ٱسْتَطَٰعُوا۟ مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ
﴿٦٧﴾ وَمَن نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى ٱلْخَلْقِ ۖ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾
وَمَا عَلَّمْنَٰهُ ٱلشِّعْرَ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُۥٓ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ
﴿٦٩﴾ لِّيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧٠﴾

﴾**55**﴿ Inne e**s**-**h**aabel xhennetil jevme fii shu**g**ulin faakihuun.

﴾**56**﴿ Hum ve ezvaaxhuhum fii **dh**ilaalin '**a**lel eraaaaiki muttekiuun. ﴾**57**﴿ Lehum fii haa faakihetun velehum maa jedde'**u**un. ﴾**58**﴿ Selaamun **k**avlen min **r**abbin **r**a**h**iim.

﴾**59**﴿ Vemtaazul jevme ejjuhel muxhrimuun. ﴾**60**﴿ Elem e**a**hed ilejkum jaa benii aademe en laa te**a**budush-shej**t**aane innehuu lekum '**a**duvvun mubiin. ﴾**61**﴿ Ve eni**ë**buduunii haa dhaa **s**iraa**t**un mus**t**ekiim. ﴾**62**﴿ Velekad e**d**al-le minkum xhibil-len kethiiren efelem tekuunuu te**ak**iluun. ﴾**63**﴿ Haadhihii xhehennemul-letii kuntum tuu'**a**duun.

﴾**64**﴿ I**s**levhel-jevme bimaa kuntum tekfuruun. ﴾**65**﴿ Eljevme ne**h**timu '**a**laa efvaahihim ve tukel-limunaa ejdiihim ve tesh'hedu erxhuluhum bimaa kaa nuu jeksibuun.

﴾**66**﴿ Ve lev neshaaaau le**t**amesnaa '**a**laa e**a**junihim festebe**k**u**s** **s**iraa**t**a fe ennaa jub**s**iruun. ﴾**67**﴿ Velev neshaaaau lemese**h**naahum '**a**laa mekaanetihim femeste**t**aa'**u**u mu**d**ijjen ve laa jerxhi'**u**un. ﴾**68**﴿ Ve men nu'**a**m-mirhu nunekkis-hu fil **h**al**k**i efelaa je**ak**iluun. ﴾**69**﴿ Ve maa '**a**l-lemnaahush-shi**ë**re vemaa jenbe**g**ii lehu in huve il-laa dhikrun ve **k**ur'aanun mubiin.

﴾**70**﴿ Lijundhire men kaane **h**ajjen ve je**h**i**kk**al **k**avlu '**a**lel kaafiriin.

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا خَلَقْنَا لَهُم مِّمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَآ أَنْعَـٰمًا فَهُمْ لَهَا
مَـٰلِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَـٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾
وَلَهُمْ فِيهَا مَنَـٰفِعُ وَمَشَارِبُ ۖ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَٱتَّخَذُوا۟
مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ
نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُندٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ
إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَمْ يَرَ ٱلْإِنسَـٰنُ أَنَّا
خَلَقْنَـٰهُ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا
مَثَلًا وَنَسِىَ خَلْقَهُۥ ۖ قَالَ مَن يُحْىِ ٱلْعِظَـٰمَ وَهِىَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾
قُلْ يُحْيِيهَا ٱلَّذِىٓ أَنشَأَهَآ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ
﴿٧٩﴾ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ ٱلشَّجَرِ ٱلْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم
مِّنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
بِقَـٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُم ۚ بَلَىٰ وَهُوَ ٱلْخَلَّـٰقُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٨١﴾
إِنَّمَآ أَمْرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيْـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
فَسُبْحَـٰنَ ٱلَّذِى بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

﴾**71**﴿ Evelem jerev enna **h**ale**k**naa lehum mim-maa '**a**milet ejdiinaa en'**a**amen fehum lehaa maalikuun. ﴾**72**﴿ Vedhel-lel naahaa feminhaa rekuubuhum ve minhaa jeëkuluun.

﴾**73**﴿ Velehum fiihaa menaafi'**u** ve meshaaribu efelaa jeshkuruun. ﴾**74**﴿ Vette**h**adhuu min duunil-laahi aaliheten le'**a**l-lehum jun**s**aruun. ﴾**75**﴿ Laa jeste**t**ii'**u**une ne**s**rehum ve hum lehum xhundun mu**hd**aruun. ﴾**76**﴿ Felaa je**h**zunke **k**avluhum , innaa ne**a**lemu maa jusirr-rruune ve maa ju**ë**linuun.

﴾**77**﴿ Evelem jerel insaanu ennaa **h**ale**k**naahu min nu**t**fetin fe idhaa huve **h**a**s**iimun mubiin. ﴾**78**﴿ Ve **d**arebe lenaa methelen ve nesije **h**al**k**ahuu **k**aale men ju**h**jil '**idh**aame ve hije remiim.

﴾**79**﴿ **K**ul ju**h**jiihel-ledhii enshe-ehaa evvele merr-rretin ve huve bikul-li **h**alkin '**a**liim. ﴾**80**﴿ El-ledhii xhe'**a**le lekum minesh-shexheril e**hd**ari naaren fe idhaa entum minhu tuu**k**iduun. ﴾**81**﴿ Evelejsel-ledhii **h**ale**k**as semaavaati vel er**d**a bi**k**aadirin '**a**laa en je**h**lu**k**a mithlehum belaa ve huvel **h**al-laa**k**ul '**a**liim.

﴾**82**﴿ Innemaa emruhuu idhaa eraade shej-en en je**k**uule lehuu kun fejekuun. ﴾**83**﴿ Fe sub**h**aanel-ledhii bijedihii melekuutu kul-li shej-in ve ilejhi turxhe'**u**un.

Vërejtje: Shkronjat të cilat janë më të theksuara duhet të shqiptohen rëndë për të pasur kuptim të plotë në gjuhën arabe se përndryshe fjala merr kuptim tjetër.

- Zanoret e dyfishta apo të katërfishta duhet të zgjaten po aq sa janë fishuar.

PËRKTHIMI I DOMETHËNIEVE TË SURETU JAA SIIN

Me emrin e All-llahut, Mëshiruesit, Mëshirëbërësit!

1. Ja, Sinë! 2. Pasha Kur'anin e pacenueshëm në urtësinë e tij të lartë.
3. S'ka dyshim se ti (Muhammed) je prej të dërguarve. 4. Je në një rrugë të drejtë. 5. (Kur'ani është) Zbritje e plotfuqishmit, e Mëshiruesit.
6. Për t'ia tërhequr vërejtjen një populli, që të parëve të tyre nuk u është tërhequr, e për atë shkak ata janë të hutuar. 7. Për Zotin tashmë ka marrë fund vendimi (thënia) kundër shumicës së tyre, andaj ata edhe nuk besojnë.8. Ne u kemi varë në qafat e tyre pranga e ato u arrijnë deri në nofulla, andaj ata mbesin me koka lart. 9. Ne u kemi vënë edhe para tyre pendë edhe mbrapa tyre pendë dhe ua kemi mbuluar sytë, prandaj ata nuk shohin. 10.Dhe për ata është e njejtë, a ua tërhoqe vërejtjen a nuk ua tërhoqe, ata nuk besojnë. 11.Ti ia tërheq vërejtjen vetëm atij që e përvetëson Kur'anin dhe i frikësohet Mëshiruesit edhe kur është vetëm (i papashëm prej njerëzve), pra jepi myzhde atij prë falje dhe shpërblim të mirë. 12.Vërtet, Ne i ngjallim të vdekurit dhe i shkruajmë veprat; gjurmët e tyre dhe çdo gjë kemi regjistruar në librin e ruajtur (Lehvi Mahvudh). 13.Përmendju atyre një shembull të banorëve të fshatit, kur atyre u patën ardhur të dërguarit. 14.Kur Ne dërguam te ata dy, e ata i përgënjeshtruan që të dy, atëherë i përforcuam me një të tretë dhe u thanë: “Ne jemi të dërguar te ju. 15.Ata (fshatarët) thanë: “Ju nuk jeni tjetër, vetëm se njerëz sikurse ne dhe se All-llahu nuk u ka shpallur asgjë; ju nuk jeni tjetër vetëm se rrenacakë. 16.Ata thanë: “Zoti ynë e di se me të vërtetë ne jemi të dërguar te ju. 17.Dhe nuk jemi të obliguar për tjetër, përveç t'ju kumtojmë ashtu qartë. 18.Ata (fshatarët) thanë: “Ne parandiejmë kob me ju dhe nëse nuk tërhiqeni, ne do t'ju gyrëzojmë dhe do të përjetoni ndëshkim të idhët prej nesh. 19.Ata (të dërguarit) thanë: “Fati i keq është i juaji, a pse u këshilluat, a (na kërcënoheni)? Jo, por ju jeni popull i shfrenuar!” 20.Dhe prej skajit më të largët të qytetit erdhi një njeri që ngutej e tha: “O populli im, dëgjoni të dërguarit!” 21.Dëgjoni atë që nuk kërkon prej jush ndonjë shpërblim dhe janë udhërrëfyes! 22.E, ç'kam unë që të mos e adhuroj atë që më krijoi dhe te Ai ktheheni. 23.A do të pranoj zota tjerë pos Atij, e nëse do Mëshiruesi të më godasë me ndonjë të keqe, ndërmjetësimi i tyre nuk do të më vlejë asgjë, e as që do të më shpëtojnë. 24.Unë do të jem atëherë në një humbje të hapët.
25.Unë i kam besuar Zotit tuaj, pra më dëgjoni!” 26.Atij i është thënë: “Hyn në Xhennet! e ai tha: “Ah, sikur ta dinte populli im, 27.për çka më fali Zoti im dhe më bëri prej të nderuarve!”

28.Pas tij, Ne nuk zbritëm ndonjë ushtri nga qielli kundër popullit të tij, e as që ishte vendim yni të zbresim tjetër, 29.përveç një britmë të tmerrshme, kur qe, ata të ftohur (të vdekur). 30.O sa dëshprim i madh për robërit që nuk u erdhi ndonjë i dërguar, vetëm se ata u tallën me të.

31.A nuk e panë ata se sa gjenerata kemi zhdukur para tyre dhe ata nuk u kthyen. 32.Dhe të gjithë, të tubuar, do të paraqiten pranë Nesh. 33.Dhe për ata është argument (për fuqinë e Zotit) toka e vdekur, të cilën Ne e ngjallim, nxjerrim prej saj drith nga i cili ata hanë. 34.Dhe në të Ne u kemi bërë kpshte hurmash e rrushi dhe në të u kemi dhënë burime (uji). 35.Ashtu që ata të hanë nga ata fruta dhe nga çka prodhojnë vetë duart e tyre. A i gëzojnë këto dhe nuk falënderojnë. 36.I pastër nga të metat është Ai që krijoi të gjitha llojet (çiftet) nga çka mban toka, nga vetë ata dhe nga çka ata nuk dinë. 37.Për ata është argument edhe nata, prej së cilës largojmë ditën, kurse ata mbesin në terr. 38.Edhe dielli udhëton për në kufirin e vet (në cakun përfundimtar). Ai është (udhëtim) përcaktim i ngadhnjyesit, të dijshmit. 39.Edhe hënës i kemi caktuar (pozicionet) derisa të kthehet në trajtën e harkut (rrem i hurmës së tharë).

40.As dielli nuk mund ta arrijë hënën, e as nata para ditës po secili noton në një galaksion. 41.Argument për ta është edhe ajo se Ne pasardhësit e tyre (të Ademit) i bartëm në anije të mbushur përplot. 42.Dhe ngjashëm me të, u krijuam atyre diçka që t'i hipin. 43.E sikur të duam Ne, i përmbytim ata, e nuk ka efekt as lutja e tyre dhe as që do të shpëtonin. 44.Përveç nga mëshira Jonë ndaj tyre, dhe që të përjetojnë të mirat deri në një kohë të caktuar. 45.E kur u thuhet atyre: “Kini frikë asaj që ngjau para jush dhe asaj çka do t'ju ngjajë më vonë, e që të mëshiroheni (ata nuk dëgjojnë). 46.Nuk ka asnjë argument që u erdhi atyre nga argumentet e Zotit, e që ata nuk ia kthyen shpinën. 47.Dhe kur u thuhej: “Jepni nga ajo që All-llahu u begatoi, ata që nuk besuan, besimtarëve u thanë: “A ta ushqejmë atë që sikur të donte All-llahu do ta ushqente? Ju nuk jeni tjetër vetëm se të humbur qartë!”. 48.Dhe thoshin: “Po qe se jeni të vërtetë, kur do të jetë ai premtim?” 49.(All-llahu u përgjigjet) Nuk janë duke pritur tjetër vetëm se një britmë që i rrëmben ata kur janë duke u zënë mes vete.

50.E nuk do të mund të lënë as porosi (vasijet-testament) as të kthehen në familjet e tyre. 51.Dhe i fryhet "Surit", kur qe, duke u ngutur prej varrezave paraqiten te Zoti i tyre. 52.E thonë: “Të mjerët ne! Po kush na ngriti prej ku ishim të shtrirë në varre?” E, kjo është ajo që premtoi Zoti dhe vëtetuan të dërguarit. 53.Ajo nuk është tjetër, përveç një zë i fuqishëm dhe ata të gjithë të paraqitur para Nesh. 54.Sot pra, askujt nuk i

bëhet e padrejtë diçka dhe nuk shpërbleheni me tjetër vetëm për atë që vepruat. 55.Ata të Xhennetit tash janë të angazhuar me kënaqësi. 56.Ata dhe shoqet e tyre janë nën hije të mbështetur në kolltukë. 57.Aty ata kanë pemë dhe çka të duan. 58.Kanë "Selam", thënie e Zotit mëshirues! 59.E tash, o ju kriminelë, ndahuni! 60.O bijtë e Ademit (kriminelë), po a nuk u dërgova porosinë që të mos e dëgjoni djallin, se me të vërtetë ai është armiku juaj i hapët!? 61.(Ju porosita) Të më adhuroni Mua, se kjo është rruga e sigurt! 62.Vërtet, ai ka humbur shumë njerëz prej jush, a nuk mblodhët mend? 63.Ky është Xhehennemi që juve u premtohej. 64.Hyni tash në të, për shkak se mohuat çdo të vërtetë! 65.Sot Ne ua mbyllim gojët e atyre, Neve na flasin duart e tyre, kurse këmbët e tyre dëshmojën për atë që punuan. 66.E sikur të duam Ne do t'ua verbonim sytë e tyre, se ata, do ta mësynin rrugën, po si do të dhihnin? 67.Dhe sikur të duam, do t'i kishim gjymtuar ata në vend, e nuk do tëmund të shkonin as para as prapa. 68.E atij që i japim të jetojë gjatë, e kthejmë prapa në krijimin e tij. A nuk janë duke menduar? 69.Ne as nuk ia mësuam atij (Muhammedit) poezinë, e as që i takon ajo atij, ai (Kur'ani) nuk është tjetër vetëm se këshillë dhe Kur'an i qartë. 70.Për t'ia tërhequr vërejtjen ati që është i gjallë (me mend e zemër) dhe dënimi të bëhet meritë për jobesimtarët. 71.A nuk e shohin ata se nga ajo që Ne vetë e shpikëm, u krijuam atyre kafshë që ata i kanë. 72.Dhe ua bëmë ato që t'u binden atyre, e disave prej tyre u hipnin, ndërsa prej disave ushqehen. 73.Ata kanë edhe dobi të tjera në to, e edhe pinë (qumësht) prej tyre. A nuk duhet të falënderojnë? 74.Po, shkojnë e në vend të All-llahut adhurojnë zota të tjerë me shpresë se do të ndihmohen prej tyre. 75.Ata nuk mund t'u ndihmojnë atyre, por këta (idhujtarët) u janë bërë ushtri e gatshme e tyre. 76.E ty mos të brengosin thëniet e tyre, Ne dimë çka mbajnë ata fshehtë dhe çka publikojnë. 77.A nuk mendon njeriu se Ne e krijuam atë prej një pikë uji (fare), kur qe, ai, kundërshtar i rreptë. 78.Ai na solli Neve shembull, e harroi krijimin e vet e tha: "Kush i ngjall eshtrat duke qenë ata të kalbur? 79.Thuaj: "I ngjall Ai që i krijoi për herë të parë, e Ai është shumë i dijshëm për çdo krijim. 80.Ai që prej drurit të gjelbër ju bëri zjarrin, e ju prej tij ndezni. 81.A nuk është i fuqishëm Ai, që kerijoi qiejt e tokën, të krijojë njerëz sikundër që i krijoi ata? Po Ai është krijuesi, i dijshmi. 82.Kur Ai dëshiron ndonjë send, urdhëri i Tij është vetëm t'i thotë: "Bëhu!" Ai menjëherë bëhet. 83.I lartë është Ai që në dorën e Tij është pushteti mbi çdo send dhe vetëm te Ai ktheheni.